

Casa Corpului Didactic Neamț
Anul XII Nr. 1/
Martie 2014

ȘCOALA MODERNĂ

Calitate

Competitivitate

Distincție

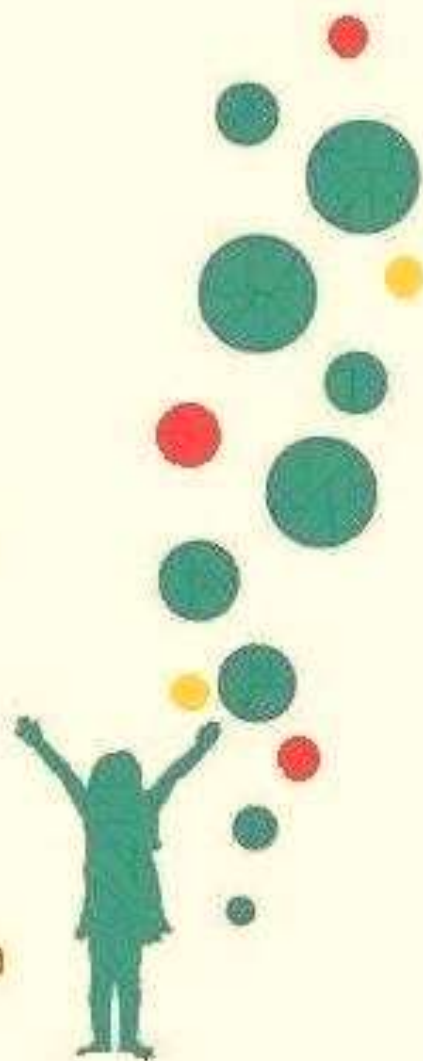

*Casa
Corpului
Didactic Neamț*

Publicație pentru dezvoltare profesională și managerială în educație

"Când educi
mintea unui
copil, nu uita
să-i educi și
inima."

Dalai Lama

Cuprîns

Domeniul	Titlul lucrării	Pagina
Considerații metodice	Promovarea imaginii bibliotecilor școlare nemțene	2
	Integrarea metodei proiectului în terapia dislexo-disgrafiei la elevii cu cerințe educative speciale	5
	"Și culorile vorbesc!" - diseminare proiect tematic	7
	De ce să alegem metodele moderne de evaluare?	9
	Timpul - prieten sau dușman?	12
	Personalitatea educatorului	14
	Jocul didactic versus muncă	16
	Predarea integrată a limbii române la clasele I-IV	18
	Educația în aer liber – outdoor	19
	Se poate educa creativitatea?	22
	Rolul matematicii în societatea actuală	23
	Psihopedagogie	Copiii cu cerințe educaționale speciale Între insucces și succes școlar
Cadrul didactic în viziunea școlii moderne		27
Familia - cadru și factor al dezvoltării psihice a copilului		28
Dezvoltarea personalității copilului prin activitățile extracurriculare		30
Management educational	Marketing educațional	32
	Managementul și evaluarea performanței organizațiilor din sistemul de învățământ preuniversitar	35
Marketing instituțional	Brandul instituțional – între moft și necesitate	37
Activități extrașcolare	Dirigintele și activitățile extrașcolare	39
	Rolul activităților extracurriculare în școală	40
	Positive life – viața la pozitiv	41
	Unirea națiunea a făcut-o!	42
Proiecte educaționale	Valorile satului românesc păstrate în muzeul etnografic	44
	„Centrul de documentare și informare - laborator de educație nonformală” Promovare proiect educațional	47
	Atelier european „Memorial de la Shoah” Pași mărunți prin tezaurul Europei	49
Proiecte europene	Atelier european „Memorial de la Shoah”	49
	Pași mărunți prin tezaurul Europei	51

PROMOVAREA IMAGINII BIBLIOTECILOR ȘCOLARE NEMȚENE

Ana Macovei - Bibliotecar Casa Corpului Didactic Neamț

Biblioteca CCD Neamț a organizat în semestrul I al anului școlar 2013-2014 o serie de activități de promovare a imaginii bibliotecilor școlare și a muncii bibliotecarilor. Fie că au fost expoziții de carte, expoziții cu documente tematice sau cu desene ale elevilor, inspirate de operele citite, acțiunile au avut în centrul atenției cartea. Prezentă în mijlocul copiilor încă din perioada preșcolară, cartea a fost în centrul atenției prin acțiunile inițiate de către bibliotecarii implicați în derularea activităților metodice științifice și a celor culturale. Înțelegând drumul parcurs de carte de la etapa de proiectare până la tipărire, copiii au realizat, ilustrat, colorat, citit, expus cărți confecționate de ei. Rolul cărții a fost hotărâtor în reușita evenimentelor. Voi trece în revistă principalele evenimente, împărțindu-le în:

- activități centrate pe obiectul de lectură și pe spațiul de lectură
- activități centrate pe obiectul de lectură și pe utilizator

Activități centrate pe obiectul de lectură și pe spațiul de lectură

- În perioada 09-27 septembrie 2013 biblioteca CCD a organizat expoziția cu revistele participante la Simpozionul **Școala modernă**. Au putut fi răsfoite atât reviste din județul Neamț cât și din județe vecine. Interesul pentru modul de prezentare și pentru articolele conținute a fost același indiferent dacă au fost reviste tematice sau caleidoscop, dacă au fost realizate de elevi din ciclul gimnazial sau liceal.

- o altă expoziția tematică de carte, de această dată dedicată poetului George Bacovia, a fost

organizată de biblioteca CCD în perioada 23-30 septembrie 2013

- Iubitorii de carte din Piatra-Neamț au avut parte în perioada 3-6 octombrie 2013 de un eveniment deosebit: **Târgul de carte Libris**. „Școala modernă prin diversitatea lecturii” a fost deviza sub care Editura Alfa a adus în atenția publicului importanța cărții și a lecturii. Standul de carte a reunit publicații apărute la editura Alfa între anii 2010-2013 cu scopul de a sărbători **Ziua Mondială a Educației**.

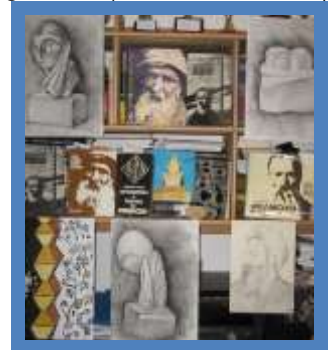
- **”297 de ani de la Descriptio Moldaviae”** a fost denumirea sub care a fost organizată expoziția de carte tematică în perioada 18-31 octombrie. Biblioteca CCD Neamț a selectat din fondul propriu de documente cărți și imagini referitoare la apariția lucrării **Descriptio Moldaviae**. Scrisă de Dimitrie Cantemir, la cererea Academiei din Berlin, lucrarea prezintă interes nu numai pentru descrierea geografică (prima hartă cunoscută a Moldovei a fost prezentată în această scriere valoroasă) ci și pentru prezentările etnografice și folclorice ale Moldovei. **Descriptio Moldaviae**, sau **Descriptio antiqui et hodierni status Moldaviae** sau, în română, **Descrierea stării de odinioară și de astăzi a Moldovei** este o lucrare scrisă de unul din cei mai valoroși cărturari pe care l-a avut aceste ținuturi moldave.

- expoziția de documente **Vasile Voiculescu-viața și opera** a reunit cărți și imagini din fondul de carte aparținând bibliotecii CCD Neamț. **Integrala prozei literare, Poezii, Toiagul minunilor, Iubire magică, Ultimele sonete închipuite ale lui Shakespeare în traducere imaginară..., Capul de zimbru**, sunt câteva titluri ale lucrărilor supuse

atenției cadrelor didactice în perioada 25-29 noiembrie 2013.

- în perioada 05-25 decembrie 2013 fost organizată la sala de lectură a bibliotecii CCD Neamț expoziția de documente **”Nicolae Labiș, primele iubiri”** și a reunit cărți și fotografii ale poetului. Dintre cele mai cunoscute volume expuse la CCD Neamț amintim **Pimele iubiri, Moartea căprioarei, Poezii**.

- Constantin Brâncuși, românul cunoscut drept părintele sculpturii moderne, a fost omagiat de către Casa Corpului Didactic Neamț prin organizarea unei expoziții de carte și desene. Realizată în parteneriat cu biblioteca Colegiului Național ”Petru Rareș”, expoziția a prezentat cărți din fondul de carte al bibliotecilor celor două instituții. Fie că se refereau la viața marelui sculptor, la opera ori la aforismele și textele sale, documentele tematice au fost reunite într-o expoziție ce a putut fi văzută în perioada 19-28 februarie 2014 la biblioteca Colegiului Național ”Petru Rareș”.

- Alături de expoziția de carte a fost organizată și o expoziție cu desene inspirate de operele de artă brâncușiene.

Activități centrate pe obiectul de lectură și pe utilizator

- Casa Corpului Didactic Neamț în parteneriat cu Școala

Gimnazială nr.1 Piatra Neamț, Școala Gimnazială nr.2 Piatra Neamț, Școala Gimnazială nr.3 Piatra Neamț, Școala Gimnazială nr.5 Piatra Neamț și Școala Gimnazială nr.11 Piatra Neamț a organizat în data de 27 noiembrie 2013 activitatea metodică intitulată „**Alfabetul poveștilor**”. Anunțarea tematicii activității, corespondența cu bibliotecarii din școlile implicate, selectarea unei povești din literatura pentru copii care să fie drept model de inspirație și creativitate pentru elevi, multiplicarea și promovarea poveștii, distribuirea în clase a titlurilor poveștilor propuse și a copertelor pentru cărțile ce vor fi scrise de elevi, coordonarea bibliotecarilor școlari au fost o parte din activitățile desfășurate în cadrul proiectului de către profesor metodist Mihaela Popa, profesor metodist Irina Elena Roxana, profesor metodist Carmen Corlățeanu și bibliotecar Ana Macovei. Echipele de lucru din școlile partenere formate din elevi, bibliotecari și profesori pentru învățământul primar au identificat la biblioteca școlii cărțile din domeniul **Literatura pentru copii**, au împărțit elevii în 5 grupe, au distribuit titlurile poveștilor pe echipe (cea a scriitorilor și cea a ilustratorilor), au realizat poveștile și ilustrațiile potrivite fiecărei povești.

Pentru reușita activității, echipele și-au început lucrul încă din luna octombrie, activitatea continuând cu scrierea poveștilor, ilustrarea lor, selectarea celor mai reușite creații și premierea lor în cadrul activității finale derulate la Casa Corpului Didactic Neamț. Activitatea s-a încheiat prin așezarea la raft a „cărților” realizate de echipele de

elevi și prin premierea lor cu diplome și cărți.

- În parteneriat cu Școala Gimnazială nr.1 Bicz și Școala Gimnazială nr.2 Bicz Casa Corpului Didactic Neamț a inițiat activitatea **Cu Sadoveanu în Dumbrava minunată**. Sub îndrumarea cadrelor didactice și a bibliotecarelor, copiii au identificat la biblioteca școlii cărți scrise de Mihail Sadoveanu, au citit și au realizat ilustrații potrivite textului. Desenele au fost reunite într-o expoziție realizată la Casa Corpului Didactic Neamț de către profesor metodist Mihaela Popa, profesor metodist Irina Elena Roxana și bibliotecar Ana Macovei și au putut fi admirate în perioada 1-30

noiembrie 2013.

- Încercând să aducă în prim plan poezia mai puțin cunoscută a lui I.L. Caragiale, CCD Neamț a inițiat activitatea **Pe-un franc poet!** având drept parteneri Liceul Teoretic Roznov și Școala Gimnazială nr. 8 Piatra Neamț.

Elevii Liceului Teoretic Roznov îndrumați de doamnele bibliotecar Irina Corchez și Atodiresei Maria împreună cu doamnele profesor Oana Ilarie și Petronela Lupu au citit poezii și fabule scrise de Caragiale.

Aceștia au compus poezii în maniera lui Caragiale și au realizat desene tematice reunite într-o expoziție realizată la Școala Gimnazială nr. 8 Piatra Neamț care a fost gazda evenimentului, miercuri 29 ianuarie 2014. Sub îndrumarea doamnei bibliotecar Claudia Rachieru și a doamnei profesor învățământ primar Tanasă Dumitrița, elevii din ciclul primar au prezentat date biobibliografice I.L.Caragiale. Ei au participat la un concurs literar din care au aflat lucruri inedite despre preocupările dramaturgului. Atmosfera caldă, prietenoasă, întreținută de doamna învățătoare, a determinat pe absolut toți copii să participe activ la activitate. Elevii au împrumutat de la biblioteca școlii cărți pe care le-au păstrat pe bănci în timpul derulării evenimentului. Doamna profesor metodist Mihaela Popa a selectat o melodie compusă de Tudor Gheorghe pe versurile lui Caragiale care a constituit fundalul sonor pentru înmânarea cărților și semnelor de carte create special la CCD Neamț de bibliotecar Ana Macovei.

- Otilia Cazimir și Elena Farago, cunoscute mai ales ca reprezentante ale poeziei românești pentru copii, au fost omagiate prin activitatea metodică **Citește și tu!** Începutul lunii februarie a însemnat pentru biblioteca CCD Neamț selectarea documentelor tematice a ilustrațiilor precum și constituirea echipei de lucru formată din bibliotecari, profesori metodiști, profesori, profesori învățământ preșcolar, elevi și preșcolari. scrisă de Otilia Cazimir și Elena Farago, reunită în expoziția prezentată la Grădinița Școlii Gimnaziale nr. 8 Piatra Neamț a fost primită cu entuziasm de către copii. Bogat ilustrate, cărțile au trezit interes și dorința de a descoperi ce anume se ascunde în spatele copertelor. După ce bibliotecarele au prezentat biografia romanțată a celor două scriitoare, au citit câteva poezii cu ajutorul ilustrațiilor realizate

de elevi, antrenând preșcolarii în recunoașterea personajelor, decorurilor, titlurilor. Conținutul efectiv al poeziilor a fost descoperit cu sprijinul elevilor de la Liceul Tehnologic „Spiru Haret”. Familiarizați cu activități în care sunt mânuite cărți, elevii au fost alături de preșcolarii în descoperirea poeziilor reunite în cartea **Poezii**. Aceasta a fost realizată de echipa de la CCD Neamț implicată în organizarea și derularea activității metodice și conținea o selecție din poezii scrise

de Otilia Cazimir și Elena Farago. A fost folosită ca material didactic și a fost distribuită gratuit preșcolarilor și elevilor. Ilustrațiile alb negru, incluse special în cărticică au fost colorate de către copiii ajutați de colegii lor mai mari. Preșcolarii și-au arătat preferințele pornind de la ilustrații și au rugat prietenii lor elevi să le citească textele poeziilor corespunzătoare. Munca în echipă a contribuit la dezvoltarea capacității de a comunica cu alți copii.

- Casa Corpului Didactic Neamț în parteneriat cu Școala Gimnazială „Elena Cuza” Piatra Neamț și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Neamț a organizat activitatea culturală **„Ziua Națională a României”** în perioada 1-31 decembrie 2013. Prin această activitate s-a urmărit lecturarea unor fragmente din operele literare dedicate Unirii de la 1 decembrie 1918 și utilizarea bibliotecii ca spațiu de creație și de muncă în echipă.

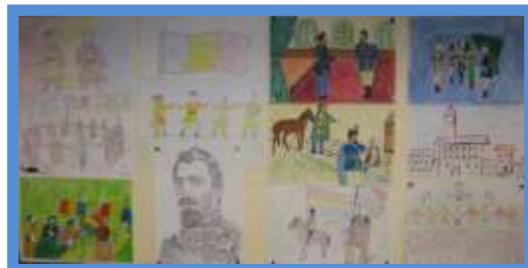
- **Unirea Principatelor Române**, eveniment strâns legat de

personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate Moldova și Țara Românească, a fost pretextul pentru a determina elevii de la Liceul Teoretic Bicăz să participe la o activitate culturală inițiată de Casa Corpului Didactic Neamț. Elevii au selectat din fondul de carte al bibliotecii opere dedicate acestui eveniment istoric și au realizat desene tematice care au fost reunite într-o expoziție ce a putut fi vizitată la sala de lectură a bibliotecii CCD în perioada 24-31 ianuarie 2014. Îndrumați de bibliotecar Raluca Țăranu, profesor Xenia Sîrbu și profesor Mihai Apopei participanții la activitate au înțeles faptul că Mica Unire de la 24 ianuarie 1859 a reprezentat primul pas pe calea înfăptuirii Statului Național Unitar român.

- Manifestări dedicate nașterii marelui poet Mihai Eminescu s-au derulat la Casa Corpului Didactic Neamț în colaborare cu Școala Gimnazială Borlești și Școala Gimnazială Ștefan cel Mare Mastacăn, și au avut drept scop promovarea operelor lui Eminescu în rândul elevilor. Aceștia au identificat la biblioteca școlii cărțile din domeniul **Literatura română**, au lecturat fragmente din operele literare dedicate copilăriei lui Mihai Eminescu. La sala de lectură a bibliotecii CCD Neamț s-a deschis o expoziție dublă dedicată operei și vieții poetului.

Au fost expuse pe un panou omagial desene realizate de elevii celor două școli partenere. **Floare albastră, Sara pe deal, Lacul, Luceafărul**, sunt câteva din poeziile ce i-au inspirat pe elevii în realizarea desenelor.

Activitățile descrise au presupus o muncă deosebită atât din partea copiilor (preșcolari sau elevi) cât și din partea profesorilor și bibliotecarilor.

INTEGRAREA METODEI PROIECTULUI ÎN TERAPIA DISLEXO-DISGRAFIEI LA ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Sârghiuță Felicia, Dănilă Mariana - profesori la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Tg. Neamț

Plecând de la afirmația lui Platon că „Educația este cel mai frumos dar pe care-l poate dobândi omul.”, am dorit să dăruim elevilor noștri posibilitatea de a participa la activități corectiv – terapeutice în cadrul unui proiect integrat care să faciliteze atât familiarizarea cu normele vieții creștine cât și formarea unei motivații favorabile exersării actului lexico-grafic.

Am ales metoda proiectului ca modalitate atractivă și dinamică de a le dezvolta competențele de comunicare orală și scrisă, deoarece am considerat că ne permite o mai bună valorificare a cunoștințelor acumulate de elevi la orele de limba română, religie, istorie, geografie, precum și în urma participării la activitățile extracurriculare.

Scopul proiectului a vizat îmbunătățirea competențelor de comunicare orală și scrisă, prin valorificarea cunoștințelor despre orizontul cultural și spiritual al lăcașelor de cult din zona orașului Tg. Neamț și educarea comportamentului moral și social al elevilor.

Ne-am propus ca **obiective:**

- consolidarea și fixarea cunoștințelor acumulate în urma vizitării mănăstirilor din zona orașului Tg. Neamț;
- consolidarea conduitelor perceptiv-motrice de orientare și organizare spațio-temporală;
- realizarea unei citiri corecte, conștiente și expresive;

- îmbogățirea și activizarea vocabularului;

- aplicarea corectă și motivată a cunoștințelor asimilate pentru a rezolva cu succes sarcini de comunicare în codul scris;

- îmbunătățirea comportamentului moral și social;

- dezvoltarea capacității de căutare a informațiilor pe internet;

- stimularea lucrului cu resursele educative oferite de internet.

Ca **resurse materiale** am utilizat imagini cu mănăstiri din zona orașului Tg. Neamț în cele patru anotimpuri, harta turistică a județului Neamț, litere mobile autocolante, stegulețe confecționate, coli de hârtie, lipici, panou de plută, calculator, imprimantă, conexiune la internet, tablă magnetică, magneți, jetoane cu exemple de comportamente în biserică, fișe de lucru.

Resursele procedurale au constat în: conversația euristică, demonstrația, exercițiul, metoda fonetică analitico-sintetică, brainstormingul, citirea în pereche, citirea în ștafetă și citirea selectivă.

Grupul țintă a fost format din 12 elevi cu dizabilități de intelect din clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a, diagnosticați cu dislexie – disgrafie (forme ușoare și medii), aflați în terapie logopedică, în etapa de consolidare a achizițiilor lexico-grafice.

Proiectul s-a desfășurat pe o perioadă de două săptămâni, cu o frecvență de două ore pe săptămână.

Tema principală a proiectului – **“Pelerini la mănăstiri nemțene”** - am structurat-o în subtemele: **“Pelerini prin**

anotimpuri” și **“Pelerini printre cuvinte”** și pentru fiecare subtemă am desfășurat câte două activități.

La activitatea nr. 1 **“Anotimpul mănăstirilor”** am prezentat elevilor imagini cu mănăstiri din zona Tg. Neamț în cele patru anotimpuri. Elevii au avut ca sarcini să recunoască mănăstirile, să precizeze ce anotimp este ilustrat în imagine și să plaseze fiecare imagine sub denumirea anotimpului corespunzător.

În activitatea nr. 2 **“Călătorie pe hartă”** elevii au fost solicitați să spună ce mănăstiri au vizitat în zona orașului Tg. Neamț, să analizeze fonetic denumirea acestora, s-o scrie pe stegulețe folosind litere mobile autocolante. Li s-a prezentat apoi harta turistică a județului Neamț și li s-a cerut elevilor să identifice mănăstirile din zona orașului Tg. Neamț poziționând stegulețele cu denumirile mănăstirilor.

Activitatea nr. 3 **“Mănăstiri nemțene”** a constat în prezentarea unor scurte texte cu informații despre mănăstirile din jurul orașului Tg. Neamț (Agapia, Văratec, Sihăstria, Neamț). Elevilor li s-a cerut să le citească în pereche, în ștafetă și selectiv și să completeze propoziții lacunare utilizând informațiile obținute.

Elevii cu abilități de lucru la calculator au fost sprijiniți să realizeze o prezentare power-point cu informații și imagini despre aceste mănăstiri.

La activitatea nr.4 **“Așa DA, așa Nu ... în biserică”** elevii au fost antrenați într-un joc în care li s-a cerut să extragă dintr-un coșuleț un bilețel, să citească

enunțul tipărit pe el, să facă aprecieri asupra comportamentului descris și să plaseze bilețelul în coloana corespunzătoare, după cum comportamentul respectiv este corect sau nu.

S-au purtat discuții cu elevii asupra comportamentului corect în biserică și s-a organizat o ședință de brainstorming pentru a identifica regulile ce ar trebui scrise într-un **Cod de bună purtare în biserică**.

Elevii au fost ajutați să tehnoredacteze regulile stabilite, le-au printat și le-au transcris pe fișe.

Evaluarea proiectului

În urma derulării proiectului s-au îmbunătățit abilitățile de comunicare și cooperare ale elevilor, vocabularul lor s-a îmbogățit și activizat. Elevii au manifestat interes pentru cunoaștere, descoperire și le-a crescut motivația pentru a-și îmbunătăți abilitățile lexico-grafice. De asemenea, au exersat cu succes munca prin cooperare utilizând tehnologiile informaționale și comunicaționale moderne. Relațiile interpersonale cadre didactice – elevi și elevi – elevi s-au îmbunătățit.

S-a realizat un CD cu aspecte din activitățile proiectului. Portofoliile elevilor și materialele

realizate în cadrul proiectului vor putea fi utilizate ca auxiliar didactic la alte activități de terapie tulburărilor de limbaj.

Concluzii

Un beneficiu al terapiei logopedice bazată pe proiect este acela că reprezintă o modalitate eficientă prin care elevii pot fi motivați să se implice în propria învățare – corectare – recuperare. Se oferă astfel elevilor posibilitatea să-și urmeze propriile interese și să se implice activ și motivat în rezolvarea exercițiilor corectiv-terapeutice care sunt prezentate într-o manieră mult mai atractivă.

Elevii aplică și integrează conținutul diferitelor discipline în momente autentice de acțiune, în loc de situații de izolare, activitatea terapeutică transformându-se într-un fapt relevant și util pentru elevi prin stabilirea conexiunii cu lumea din afara clasei/școlii. Produsele finale ale proiectului le dau elevilor ocazia să se exprime și să încerce sentimentul de „proprietate” asupra propriei recuperări. Tehnologia poate

sprijini și îmbunătăți procesul de terapie recuperatorie, elevii având un control mai mare asupra produselor finale, precum și posibilitatea de a personaliza aceste produse.

Metoda proiectului permite utilizarea de strategii terapeutice variate care sprijină diverse stiluri de învățare într-un mediu terapeutic mult mai bogat și variat, asigurând astfel accesul tuturor elevilor la o terapie logopedică adaptată și personalizată care favorizează obținerea succesului.

Bibliografie:

- Bîlbîe V., – „Semiologia dislexiei – disgrafiei și terapia ei”(ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Pim, Iași, 2010
- Preda V., Breben S., Gongea E., Mitrulescu V. – „Învățarea bazată pe proiecte”, Editura Arves, Craiova, 2009
- Tobolcea I., Karner-Huțuleac A., – „Terapia logopedică. Implementarea mijloacelor informatice”, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2010

(Sursa imagine www.coag.gov.au)

"ȘI CULORILE VORBESC!" diseminare proiect thematic

Otilia-Mădălina Sandu - profesor învățământ preșcolar la Școala Gimnazială "Nicu Albu"

În cadrul temei anuale **"Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?"**, am organizat proiectul thematic **"Și culorile vorbesc"** cu durata de 2 săptămâni. În prima săptămână "au vorbit" culorile calde, respectiv ROȘU, PORTOCALIU și GALBEN, iar în săptămâna următoare culorile reci: VERDE, ALBASTRU și VIOLET.

Pe ușa clasei am postat o INVITAȚIE pentru părinți, prin care le-am prezentat succint intenția proiectului și le-am cerut ajutorul în ceea ce privește modul de prezentare al copiilor pe parcursul celor două săptămâni (hăinuțe la culoare sau, măcar câteva dungii, puncte, etc pe hăinuțe, în culoarea zilei; mâncare la culoarea zilei, jucăriile preferate în culoarea zilei, etc.)

Pentru că debutul l-a constituit ROȘU, culoarea cea mai puternică, preferata copiilor de altfel, încă de la început s-a creat acea stare de sărbătoare, entuziasmul cuprinzând pe toată lumea.

Parcă-i aud ("Uite eu am rochița roșie!", - "Eu am și pantofii și ciorapii

roșii!" - Am fost cu mama la Mall și mi-a cumpărat cămașa asta roșie!", - Eu mi-am adus buburuza mea de jucărie să ne distrăm cu ea!", etc).

Bineînțeles că o clasă îmbrăcată în roșu nu a trecut neobservată în școală. Deja de la portocaliu, doamna asistentă ne întreba în ce culoare vom fi îmbrăcați în ziua următoare.

Activitățile au fost deosebite:

Biblioteca: "Citim" poezia Stopul, lectura după imagini "Și culorile vorbesc", "Roșu - ce este roșu?",

Arta: "Culorile calde"(dactilopictura), "Umbreluțe vesele (culorile calde) desen, "Umbreluțe întristate" (culorile reci) desen, "Mărul, portocala, soarele, iarba, norii și ploaia, strugurașii" (modelaje și tehnici de pictură, "Șiraguri de mărgelă" pe culori (înșiruire), ritm și muzică "Culorile se ceartă"

Construcții: "Curcubeul" (LEGO), "Flori de multe culori" (mozaic), "Cutiute fermecate - cutiute colorate" (bețișoare), "Castele colorate" (PLASTICOM), etc

Jocuri cu rol : "La magazinul de stofe", "De-a florăresele", "La bibliotecă", "De-a vânzătorii de baloane", etc

Jocuri de masa: "Selectează imagini de culoarea...", "Așează în perechi pătratele roșii și triunghiuri verzi", "Domino pe culori", "Puzzle - urile mele colorate", etc.

Știința: "Cum se fabrică creioanele colorate", " Siropuri de răceala", "Ce

mai știi tu că este roșu (galben, verde, violet).

În activitățile pe domenii experiențiale am abordat atât activități independente, cât și integrate: DS+DEC "Curcubeul culorilor" (observare & pictură), DLC+DEC "Culorile se ceartă" (memorizare & cântec), DPM "Mingea noastră colorată/Trece de la băiat la fată!" pasarea mingii în cerc), "Prin tunel" - joc de liniștire, etc.

Una dintre cele mai frumoase activități a fost "Ziua verde - ziua eco" Când cu o zi înainte am anunțat copiii că vom sărbători ziua verde în natura, mare le-a fost bucuria!

De dimineață ne-am organizat și am plecat la ștrand. Vremea s-a anunțat a fi însorită și deosebit de plăcută. Tot drumul până la ștrand, copiii au recunoscut verdele la mașini, garduri, iarba, copaci, frunze, etc. Odată intrați în ștrand am încurajat copiii să participe la strângerea frunzelor și la curățenie, alături de angajații PERLA INVEST. Cei mai pricepuți au tras frunzele uscate cu greblele, ca niște mici grădinari.

A urmat sfertul de oră de gimnastică de înviorare. Mișcarea în aer liber, spațiul mare - tot la dispoziția noastră și aerul curat ne-a înviorat pe toți

Pe o terasă în aer liber am servit micul dejun: sendviciuri cu o frunză de salată verde, ceai, fructe.

O fetiță a adus o pungă cu

bomboane de menta, ambalate în staniol verde.

După masă am inițiat activitatea " Si eu vreau să fiu eco".

"Înarmându-ne " cu mănuși și săculeți menajeri ne-am împărțit în două echipe și ne-am lansat într-o competiție "Care echipa strânge cele mai multe deșeuri?".

Copiii au participat cu mare entuziasm, înțelegând că prin acțiunea noastră, natura va fi mai fericită.

Din poienița curățată, au cules, apoi, floricele pentru mămică.

Îmbujorați, fericiți și mulțumiți ne-am întors la grădinița cu certitudinea că activitățile din ziua verde ne vor rămâne mult timp în amintire.

Infinite sunt posibilitățile de valorizare a unei astfel de teme, culorile și lumea lor colorată având un impact maxim în rândul preșcolarilor.

La finalul proiectului, în etapa de evaluare, am adunat toate culorile în curcubeu, am realizat expoziții de desene, picturi și coronițe (Doamna Director însăși primind din partea noastră o coroniță curcubeu), fotografii extraordinare, panglici ținute de către doi copii, pentru fiecare culoare, fluturând în vânt în fața școlii "Nicu Albu", carnavalul culorilor, MISS & MISTER CURCUBEU, precum și o " scrisoare de mulțumire" expusă pe o foaie imensă, lipită pe ușa clasei, cu zeci de mânuțe în culorile curcubeului și cu mesajul: **SUPER PĂRINȚII, SUPER COPIII - VĂ MULȚUMIM!**

DE CE SĂ ALEGEM METODELE MODERNE DE EVALUARE?

Pascaru Oana - institutor la Școala Gimnazială „Prof. Gheorghe Dumitreasa” Girov

Metodele

complementare de evaluare caută să ofere elevilor, alături de metodele tradiționale de evaluare, suficiente și variate posibilități de a demonstra ceea ce știu (cunoștințele), dar, mai ales, ceea ce pot să facă (priceperi, deprinderi, abilități).

Avantajele pe care le prezintă utilizarea metodelor complementare de evaluare sunt, în mod cert, mai multe decât dezavantajele. Printre acestea s-ar afla următoarele: prezintă atractivitate pentru cadrele didactice creative și cu disponibilitate pentru experiențe noi; permit o apreciere complexă și nuanțată a învățării elevilor; oferă posibilitatea de a evalua cunoștințe, dar mai ales capacități, atitudini și interese; permit formularea de judecăți de valoare: opinii, adaptări atitudinale și comportamentale, determină un nivel crescut de implicare și de motivare al elevului; permit valorizarea muncii individuale a elevului, acționând ca factor de dezvoltare a personalității; oferă posibilitatea modularii acțiunilor de evaluare în funcție de răspunsurile elevului; îi permit elevului să-și pună în evidență trăsături proprii

de personalitate; ajută la identificarea unor calități individuale ale elevilor; urmăresc formarea unor tehnici de lucru în grup și individual, precum și a atitudinii elevilor implicați în rezolvarea sarcinii; unele metode, precum investigația solicită elevul în îndeplinirea unei sarcini de lucru precise, prin care își poate demonstra, în practică, un întreg complex de cunoștințe și de capacități; intervenția factorilor emoționali este atenuată în timp; promovează interrelațiile în grup și stimulează capacitatea de a lucra în comun, dorința și pricepera de colaborare; formează competențe de comunicare și de afirmare a liderilor; fiecare metodă este adeseori însoțită de aprecierea verbală asupra activității elevilor.

Dezavantajele metodelor complementare de evaluare sunt: au o pondere scăzută în practica pedagogică, deoarece prezintă noutate și nu intră în obișnuința cadrelor didactice; solicită un efort crescut pentru organizare și desfășurare din partea cadrului didactic; adeseori rezultatele evaluării nu se obțin imediat, deoarece evaluarea se face pe o perioadă mai mare de timp; unele forme, precum portofoliul, presupun un volum de muncă sporit, inclusiv activitate individuală în afara clasei.

Utilizarea metodelor complementare de evaluare presupune respectarea mai multor cerințe. În primul rând, aceste metode de evaluare trebuie să se îmbine în mod echilibrat cu formele tradiționale de evaluare, să le completeze pe acestea și nicidecum să nu determine o utilizare unilaterală (doar metodele complementare sau doar metodele tradiționale). Înainte de a apela la aceste metode trebuie să se urmărească pregătirea și parcurgerea temeinică a etapelor fiecărui demers. Strategiile de evaluare trebuie selectate în funcție de obiectivele propuse și particularitățile de vârstă și psihologice ale elevului. Criteriile de apreciere și de notare a elevilor trebuie formulate clar și temeinic, iar rezultatele evaluării trebuie comunicate și discutate periodic, cu elevii și părinții acestora. Elevii trebuie să fie stimulați să compare nivelul la care au ajuns cu nivelul cerut de obiectivele învățării și de standardele educaționale și să-și formeze deprinderi de a-și construi un program propriu de învățare.

Observarea sistematică a comportamentului elevilor constă în investigarea sistematică, pe baza unui plan stabilit în prealabil și cu ajutorul unor instrumente adecvate, a

acțiunilor și interacțiunilor, a evenimentelor, a relațiilor și a proceselor dintr-un câmp social dat, apelând la fișa de evaluare (calitativă), scara de clasificare și lista de control/verificare.

Investigația reprezintă o activitate practică realizată de elevi pe durata unei ore de curs sau succesiuni de ore, prin care se realizează o evaluare individuală sau de grup. În ciclul primar, această formă de evaluare se folosește mai ales la disciplina științe.

Proiectul presupune un demers evaluativ mult mai amplu decât investigația. Acesta începe în clasă, prin definirea și înțelegerea sarcinii de lucru, eventual chiar începerea rezolvării acesteia, și se continuă acasă pe parcursul mai multor zile/săptămâni, timp în care elevul se consultă în permanență cu cadrul didactic, și se încheie tot în clasă, prin prezentarea în fața colegilor a unui raport asupra rezultatelor obținute și, dacă este cazul, a procesului realizat.

Capacitățile elevului care pot fi evaluate în timpul realizării proiectului sunt: capacitatea de a observa și de a alege metodele de lucru; capacitatea de a utiliza corespunzător bibliografia; capacitatea de a manevra informația și de a utiliza cunoștințe; capacitatea de a raționa și de a utiliza proceduri simple; capacitatea de a investiga și de a analiza; capacitatea de a sintetiza și de a organiza materialul; capacitatea de a realiza un produs.

Portofoliul cuprinde o colecție a produselor finite ale muncii unui elev și înregistrează

progresele și realizările acestuia, printr-o varietate de metode și tehnici de evaluare. Portofoliul reprezintă "cartea de vizită" a elevului.

Acest instrument de evaluare este complex și integrator, reunind cele mai bune rezultate și produse ale activității elevului, oferind o imagine clară a evoluției în timp a acestuia, reflectând motivația pentru învățare și constituind în același timp o modalitate eficientă de comunicare a rezultatelor școlare și a progreselor înregistrate pentru elevi și părinți sau alte persoane interesate în acest sens.

Autoevaluarea are un rol esențial în întregirea imaginii elevului. Elevii au nevoie să știe cât mai multe lucruri despre ei înșiși, despre dimensiunile personalității lor și despre manifestările lor comportamentale și de aceea este utilă formarea și exersarea la elevi a capacității de autoevaluare.

Pentru formarea acestei capacități trebuie respectate o serie de condiții: prezentarea obiectivelor curriculare și de evaluare pe care trebuie să le atingă elevii încă de la începutul activității sau unei sarcini de lucru; încurajarea elevilor pentru a-și pune întrebări legate de modul de rezolvare a unei sarcini de lucru; stimularea evaluării în cadrul grupului; completarea, la finele sarcinii de lucru, a unui chestionar sau a unor scale de clasificare.

Autoevaluarea este scopul final al evaluării. Evaluarea efectuată de elev permite acestuia să-și aprecieze

propriul progres, să devină conștient de procesul și produsul învățării și să își asume responsabilitatea lui.

Implicarea în aprecierea propriilor rezultate are efecte pozitive pe mai multe planuri: învățătorul dobândește confirmarea aprecierilor sale în opinia elevilor; elevul devine subiectul acțiunii pedagogice, participant la propria sa formare; ajută pe elevi să aprecieze rezultatele obținute și să înțeleagă eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor propuse; cultivă motivația lăuntrică față de învățatură și atitudinea pozitivă, responsabilă, față de propria activitate.

Gradul calitativ al evaluării realizate de către învățător va influența capacitatea de autoevaluare a elevului. Interiorizarea repetată a grilelor de evaluare cu care operează învățătorul va constitui o premisă a posibilității și validității autoaprecierii elevului. Pe lângă această cale, învățătorii mai pot apela și la alte posibilități:

- Autocorectarea sau corectarea reciprocă, prin care elevul este solicitat să-și depisteze unele erori, deficiențe în momentul realizării unor cerințe sau este solicitat să corecteze lucrarea colegilor și depistarea lacunelor proprii sau ale colegilor, constituie un prim pas pe drumul conștientizării competențelor în mod independent.

- Autonotarea controlată când elevului îi este solicitat să-și acorde un calificativ în cadrul unei verificări, pe care îl negociază cu învățătorul sau împreună cu colegii, iar cadrul

didactic este dator să motiveze corectitudinea/incorectitudinea aprecierii avansate.

- Notarea reciprocă se realizează prin notarea de către elevi a colegilor lor.

- Metoda de apreciere obiectivă a personalității, concepută de psihologul Gheorghe Zapan, constă în antrenarea întregului colectiv al clasei, în vederea evidențierii rezultatelor obținute de aceștia prin coroborarea a cât mai multe informații și aprecieri în vederea formării unor reprezentări cât mai complete despre posibilitățile fiecărui elev în parte și a tuturor la un loc.

La clasele primare autoevaluarea se poate realiza prin autocorectarea/corectarea reciprocă a unor dictări, autodictări, urmărind textele respective și consemnând eventualele greșeli sau pe baza baremelor de corectare oferite de către învățător. Tot în această categorie se poate integra și verificarea asistată pe calculator, care reduce subiectivismul și emoțiile ce-i însoțesc pe elevi în

mod obișnuit în evaluare. Prin această metodă de evaluare se economisește timpul și efortul evaluatorului, iar faptul că poate fi realizată chiar de către elev, prin autoevaluare, are efecte regulatorii asupra învățării.

Copiii devin mai implicați în procesul învățării dacă sunt ajutați să-și stabilească obiective personale sau să-și evalueze propriul progres. Copiii doresc să știe ce așteaptă de la ei învățătorii sau părinții, cum sunt evaluați și cum se percepe progresul lor. Când sunt încurajați să-și stabilească propriile obiective, copiii își orientează ei înșiși procesul învățării.

Metodele moderne pun în valoare o serie de capacități sau comportamente cum ar fi: calitățile imaginației, atitudinile de responsabilitate, predispozițiile pentru creație, stăpânirea anumitor operații, aptitudinile de organizare sau de metodă, virtualitățile sau progresiile în comunicare sau relații, posibilitățile de dezvoltare personală sau socială, finețea

estetică sau toate formele de bun simț și de experiență. Deci, metodele complementare de evaluare trebuie concepute astfel încât să ofere elevilor suficiente și variate posibilități de a demonstra ceea ce știu, dar, mai ales, ceea ce pot să facă (priceperi, deprinderi, abilități).

Verificarea completă a realizării obiectivelor vizate în procesul instructiv-educativ se poate obține prin îmbinarea diferitelor tehnici de măsurare și prin folosirea, de fiecare dată, a celei mai adecvat.

Bibliografie:

- Peretti, A., „Educația în schimbare” , Ed. Spiru Haret, Iași, 1995;
- Stoica, A., „Evaluarea progresului școlar”, Ed. Humanitas, București, 2003.

(Sursă imagine tehmede.com)

TIMPUL- PRIETEN SAU DUȘMAN?

Ana Hîrțan - profesor pentru învățământul preșcolar
Liceul Tehnologic "Spiru Haret", Piatra Neamț

*Fă- mă Doamne, iar copil,
Printre bănci, să trec tiptil,
Să mai frunzăresc o carte,
Apoi să merg mai departe!*

Copiii au mare nevoie de părinți, fără să-și dea seama de acest lucru. Personalitatea lor fragedă poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raționale de care dispunem. Orice amestec brutal în sufletul copilului îi creează resentimente și-l îndepărtează de părinți sau de educator. Noi, cadrele didactice, nu putem rămâne indiferenți la dramele copiilor cu părinți conservatori, părinți „de duminică”, părinți „de concediu” sau dimpotrivă, părinți care trudesc, se luptă cu greutățile vieții să-și educe copiii, părinți educați sau părinți care încearcă să se autoeduce.

Din experiența la catedră am constatat că educația realizată în grădiniță nu este solidă dacă copilul nu are „cei șapte ani de acasă”, ceea ce relevă că în familie trebuie să se pună bazele unei educații sănătoase pentru viață. Este important ca părintele să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certați. Dacă „li se tot face morală și nu vor fi ascultați, ei vor începe să-și ascundă sentimentele, nevoia de comunicare fiind strâns legată de nevoia de dragoste.

Relația dintre părinți și copii aduce

cele mai multe satisfacții unui om. Nici o experiență trecută sau viitoare nu se compară cu aceea de a avea un copil, de a te implica în creșterea și dezvoltarea lui, de a-i da cele mai bune sfaturi și de a-l călăuzi în viață. Întotdeauna oamenii se vor întreba cum să procedeze pentru a reuși să fie un părinte bun pentru copilul sau. Nu există „rețeta perfectă”, ce funcționează la o familie, poate să

nu dea roade în alta, însă sunt oricând binevenite idei care să aducă un plus relației dintre părinți și copii.

Aici, și acum, intervine dușmanul cel mai aprig: timpul pe care îl petrecem cu copiii. Vă propun acum un moment de sinceritate....Dragi părinți, când ați citit ultima dată o poveste copilului dumneavoastră? Când ați mers ultima dată în parc, să vă jucați cu frunzele, sau pur și simplu să jucați vați ascunselea?

Timpul liber poate fi în egală măsură atât prieten cât și dușman atât pentru copii cât și pentru părinți, de aceea este foarte important să-i

acorzi atenția cuvenită în așa fel încât să valorifici la maximum avantajele și să încerci să diminuezi pe cât posibil consecințele neplăcute.

Avantaje: timpul liber înseamnă foarte multă mișcare, aer, natură, jocuri și jucării, distracție, dobândire de abilități, descoperire, experimentare, mulți prieteni și multe altele.

Dezavantaje: timpul liber poate însemna și pericole, accidente de tot felul și situații imprevizibile, căzături grave cu consecințe dureroase, mușcături de animale, de insecte, lovituri sau vorbe urâte din partea altor copii, rătăcirii în natură, oameni răi de care copiii trebuie să învețe să se ferească. Cu tact și diplomatie părinții trebuie să le prezinte copiilor și pericolele posibile ale anumitor acțiuni sau ieșiri, pe care copilul le

solicită întotdeauna fără să știe potențialele consecințe neplăcute ce pot interveni în mod spontan. Este important însă, ca explicațiile părinților să fie realiste, fără să-i sperie pe copii, să-i învețe să fie atenți, responsabili, să-i încurajeze de fiecare dată și să nu le transmită temerile sau îngrijorările lor, chiar dacă acestea există. Părinți, atenție la formulări! Evitați propozițiile care încep cu „nu” și faceți afirmații pozitive și la obiect („daca tot te urci pe scară, să fii atent unde pui piciorul”, „să ai grijă să te dai mai ușor în leagăn!”). Timpul liber

presupune atenție, responsabilitate, precauție din partea părinților însă, nu îngrădiri, interdicții, cicăleli. În acest ultim caz, nevoia copilului de explorare, descoperire poate fi asociată cu diverse temeri: de lovituri, căderi, de a nu deranja, de a nu strica etc, iar aceste frici se vor perpetua ca și obiceiuri, ce-i vor îngrădi copilului, adolescentului și adultului de mai târziu libertatea de a

copilăriei lui.

În timpul săptămânii, știm cu toții că există situații în care mulți părinți lucrează până la ore târzii iar atunci când ajung acasă abia așteaptă să se bucure de câteva momente de respiro în timp ce copilul se joacă liniștit sau zgomotos în camera alăturată sau se pregătește pentru somn. E minunat să existe și un timp pentru refacere, noi cu noi înșine dar în aceeași măsură, este foarte important să găsiți un timp, oricât de puțin ar fi, pe care să-l petreceți doar pentru copilul dumneavoastră fără să mai fiți implicați în nici o altă activitate.

Orele acordate în grabă sau în paralel cu alte activități sunt mai puțin importante. Doar calitatea timpului petrecut cu și pentru copil este liantul emoțional pe care părintele și copilul îl pot construi împreună și care-și va pune amprenta în formarea personalității sale. În timpul weekendului sau în serile când programul părinților este mai lejer se pot face nenumarate activități comune, care să-i bucure și să-i destindă deopotrivă, atât pe copiii cât și pe părinți.

Bibliografie

1. Băran – Pescaru, Emilia – „Familia azi. O perspectivă sociopedagogică”, Editura Aramis, București, 2004
2. Bistriceanu, Corina – „Sociologia familiei”, Editura Fundației „România de mâine”, București, 2005
3. Cristea, Sorin – „Dicționar de pedagogie”, Editura Litera. Litera Internațional, Chișinău-București, 2000
4. David, Eugen – „Introducere în

sociologie”, Editura Psihomedica, Sibiu, 2004

5. Dima, Silvia – „Cei șapte ani de acasă”, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 1999

6. Stănciulescu, Elisabeta – „Sociologia educației familiale”, vol.II, Editura Polirom, Iași, 1998

7. Vrasmas, Ecaterina – Adina – „Consilierea și educația părinților”, Editura Aramis, București, 2002

(se) descoperi pe el însuși și lumea înconjurătoare.

În joc, alături de copil, părintele poate retrăi bucuria de-a fi din nou copilul de odinioară și devine partener egal cu copilul său. Avându-i alături de el pe părinți în anumite momente de joc, copilul se alimentează cu cele mai importante resurse pentru a crește echilibrat și sănătos. Probabil vă întrebați care sunt aceste resurse. Deși suntem cu toții tentați să folosim cuvinte precum dragostea, iubirea, pentru copil acestea sunt doar niște etichete a căror semnificație o va înțelege doar în timp. Ceea ce el poate înțelege la orice vârstă, și ceea ce solicită în spatele oricăror cuvinte, este atenția și implicarea părintelui în lumea

PERSONALITATEA EDUCATORULUI

Manuela-Elena Apetrei - profesor pentru învățământul preșcolar
Liceul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

„ Cine nu știe să se joace cu copilul și crede că acest amuzament se află mai presus de demnitatea sa, atunci acela nu trebuie să se facă educator...”
(Salzman Ch. - „Konrad Kiefer”)

Termenii de persoană și personalitate sunt atât de utilizați în limbajul cotidian, încât fiecare are sentimentul întrebării lor corecte în cele mai diverse situații. În schimb, utilizarea lor ca termeni ai psihologiei pune atâtea probleme încât am putea spune că istoria psihologiei se confundă cu istoria răspunsurilor la întrebarea „ce este personalitatea?”.

Răspunsurile au fost, de cele mai multe ori, total diferite. Se impune mai întâi să deosebim persoana de personalitate. Termenul de persoană desemnează individul uman concret. Personalitatea este o construcție teoretică elaborată de psihologie în scopul înțelegerii și explicării – la nivelul teoriei științifice – a modalității de ființare și funcționare ce caracterizează persoana umană. Personalitatea cuiva este constituită din ansamblul de caracteristici care permite descrierea acestei persoane, identificarea ei printre celelalte. Allport definește personalitatea ca fiind organizarea dinamică în cadrul individului a acelor sisteme psihofizice care determină gândirea și comportamentul său caracteristic. Unitatea, coerența și echilibrul personalității se exprimă prin conștiință, structurile subconștiente

și inconștiente. Conștiința morală este nucleul conștiinței, se formează prin educație și este latura responsabilă în viața socială a personalității. Ea deține controlul manifestărilor psihice. Nivelul inconștientului deține un imens depozit de experiență de viață, impulsuri, tendințe și deprinderi. Subconștientul conține totalitatea acelor evenimente ale vieții trecute care se exprimă involuntar și latent în toate conduitele curente. Personalitatea educatorului este suportul actului educativ.

Meseria de educator este o frumoasă profesie, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește seara, odată cu hainele de lucru. Este aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu e permisă, o meserie care epuizează și înviorează, ingrată și plină de farmec deopotrivă.

corectează, perfecționează și evaluează neîncetat procesul formării și desăvârșirii calităților necesare omului de mâine. Meseria de educator nu se găsește între cele mai solicitate, dar nici între cele evitate. Profesiunea intelectuală, respectată, nu distribuie deținătorului putere, influență sau venituri superioare. Dar conferă prestigiu și satisfacții, vocația fiind considerată unul din motivele de bază în alegerea acestei profesii. A fi educator înseamnă un risc asumat. Și asta deoarece pregătirea pentru a preda, pentru a-i învăța pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitativ și nici imediat. În clasă se învață mai mult decât o materie, se învață lecții de

Puține profesioniști cer atâtea competență, dăruire și umanism precum cea de educator, pentru că doar în câteva se lucrează cu un material atât de prețios, de complicat și de sensibil precum omul în devenire. Ancorat în prezent, întrezărind viitorul și sondând dimensiunile posibile ale personalității, educatorul instruieste, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă,

viață. Educatoarea stimulează și întreține curiozitatea copiilor pentru lucruri noi, le modelează comportamentele sociale, le întărește încrederea în forțele proprii și îi ajută să își găsească identitatea. Realizarea acestor sarcini depinde de măsura în care cadrul didactic posedă calitățile și competențele necesare centrării cu precădere pe așteptările, trebuințele și interesele copiilor.

Principala calitate a unui **cadru didactic** este **vocația pedagogică**, exprimată în a te simți chemat, ales pentru această sarcină și apt pentru a o îndeplini, după

Rene Hubert . El consideră că **vocației pedagogice** îi sunt caracteristice trei elemente: iubirea pedagogică, credința în valorile sociale și culturale, și conștiința responsabilității.

Arta pedagogică înseamnă înainte de toate arta de a te pune la dispoziția copiilor, de a simpatiza cu ei, de a le înțelege universul, de a le sesiza interesele

care îi animă, afirmă M.A.Bloch (1968) și este un dar pe care candidații la funcția de profesor îl au sau nu. O bună formare profesională poate ajuta acest dar să se dezvolte. A înzestra **copiii** cu știință pare un lucru relativ ușor, dar a forma oameni în deplinătatea cuvântului este deosebit de greu. Cheia problematicei educației ne-o dă cunoașterea copilului. Oricât de stăpân pe sine ar fi educatorul, acțiunea sa nu poate începe fără o foarte bună cunoaștere a potențialului copiilor, fără a stabili un

scop, o tendință, un ideal pentru demersurile sale educative. Ce urmăresc prin educație? Ce vreau? Ce trebuie să facă un copil? – iată întrebări pe care este necesar să și le pună fiecare educator.

Personalitatea cadrului didactic este o parte importantă a succesului și eficienței în această profesie. Ea acompaniază actul educațional și influențează rezultatele procesului de învățare. Principala modalitate de operaționalizare a conținutului personalității cadrului didactic este aptitudinea pedagogică; este considerată unul dintre principalii

factori de succes în procesul instructiv-educativ. Componentele aptitudinii pedagogice sunt: competența științifică, competența psihopedagogică și competența psihosocială. (Nicolae Mitrofan, 1988). Cele trei tipuri nu acționează izolat, ci sunt integrate în structura personalității profesorului.

Educatorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator

al interacțiunii copiilor și într-un consultant. El trebuie să învețe să-și alieze computerul în acțiunea educativă, să facă din acesta un catalizator al interacțiunii dintre elevi. De el depinde transformarea muncii din clasă într-o activitate agreabilă, desfășurată într-un mediu afectiv, cald și sigur; are un rol important în introducerea perspectivei interdisciplinare și răspândirea practicii predării în echipă. Doar un **educator** care a reflectat asupra rolului său și care deține cunoștințe **psihopedagogice** poate deveni protagonistul acestei reforme. Personal, am intrat în acest domeniu

de activitate motivată fiind de personalitatea a **doi profesori extraordinari**, două exemple de demnitate, dăruire și competență profesională. Unul dintre ei a fost profesorul de psihologie, iar celălalt, era chiar mama mea. Cei doi erau cadre didactice cu o puternică personalitate, dublată de o temeinică pregătire profesională psihopedagogică și didactico-metodică. Au reușit să-mi insuflă respect și dragoste atât pentru materiile predate, pentru propriile persoane cât și pentru meseria de dascăl. De nenumărate ori, pe parcursul celor 17 ani de activitate didactică, atunci când m-am confruntat cu diferite situații-problemă, îmi puneam întrebarea cum ar fi reacționat unul sau celălalt din profesorii mei dragi.

Una dintre marile mele satisfacții profesionale este faptul că amintire mea a rămas vie în memoria foștilor mei elevi. Faptul că unii mă opresc pe stradă, alții mă sună, alții mă caută acasă, unii ca să-mi prezinte realizările lor profesionale, familiile, copiii, alții ca să discutăm problemele apărute în viața de zi cu zi, este o compensație suficientă pentru cât „suflet” m-a „costat” fiecare **generație de copii** care a ieșit din mâinile mele.

JOCUL DIDACTIC VERSUS MUNCĂ

Maria Magdalena Corbu - profesor pentru învățământul preșcolar Liceul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

Așa cum spunea John Locke „Nici o altă activitate nu are atâta răsunet în sufletul copilului, ca jocul”.

Învățarea este o muncă serioasă, dar efortul este mai ușor și eficient când se folosește jocul. Prin jocul didactic se urmărește însușirea de noi cunoștințe, dar și consolidarea celor însușite, dând copilului posibilitatea să asimileze ceea ce este nou fără să-și dea seama de efort, să învețe jucându-se, să îmbine elementul distractiv cu cel instructiv. Cercetând impactul jocului didactic asupra însușirii corecte a diverselor cunoștințe din domeniul matematicii am pornit de la următoarea ipoteză: utilizând jocuri didactice în cadrul procesului instructiv-educativ, în orice moment al activității, există posibilitatea sporirii eficienței acestor activități prin angajarea motivației intrinseci, căci jocul are o motivație subiectivă, intrinsecă, pe când învățarea și munca au una extrinsecă. Specialiștii consideră că spiritul jocului în învățământ ar fi una din căile cele mai importante de a scoate școala din criza prin care trece.

De aceea specialiștii în teoria jocului s-au ocupat mai atent de clasificarea lui, dar nu s-a ajuns la o clasificare unanim acceptată, datorită abordării deosebite a acestei fascinante activități a copilului. Jocul

este o activitate care-și găsește motivația și împlinirea în sine însuși.

“ Despre un copil nu se poate spune că el crește și atât; trebuie să spunem că el se dezvoltă prin joc” - prin care pune în acțiune posibilitățile care decurg din structura sa particulară, traduce în fapte potențele virtuale care apar

deosebire de învățatură, nu-și propune în mod expres obținerea de noi cunoștințe. Jocul este activitatea definitorie pentru copil, dar să nu uităm că jocul este prezent și la adulți, ce-i drept cu frecvență mai mică și semnificație diferită. Viața diurnă a oamenilor se desfășoară în două forme de bază: munca și odihna, aceasta din urmă fiind asociată jocului și divertismentului.

Pentru copil, reușita jocului pe care și-l propune este foarte importantă și de aceea, el antrenează în joc toate posibilitățile sale fizice, intelectuale, afective de care dispune. În

consecință, jocul are contribuții instructive și educative de neînlocuit. De aceea el este folosit ca formă de organizare a procesului de învățământ. Cuvântul joc, moștenit din latinescul iocus, care

succesiv la suprafața ființei sale, le asimilează, le dezvoltă, le îmbină și le complică, își coordonează ființa și îi dă rigoare.

Privit astfel, jocul nu apare ca o joacă, ci ca o modalitate ingenioasă de stimulare a activității de învățare, contribuind la un tezaur de resurse formativ-educative deosebit de valoros pentru evoluția psihointelectuală a școlarului mic. Spre deosebire de muncă, jocul nu-și propune să obțină bunuri materiale sau spirituale, iar spre

înseamnă „glumă, șotie, distracție”, a preluat în limba română și sensul substantivului latin ludus care desemna, deja în antichitate o gamă vastă de manifestări populare, începând cu caracter sportiv, militar sau religios ale unui oraș, ținut, imperiu. Adultul, folosind jocul în scopuri educative, a creat jocurile didactice, prin care educatorul realizează o mare parte din sarcinile instructiv-educative ale activității didactice. Prin conținutul și modul lor de desfășurare se urmărește

Înșușirea de noi cunoștințe cât mai ales consolidarea celor deja însușite de ei în timpul jocului. Elementele de joc, pe care le conțin jocurile didactice dau posibilitatea copilului să asimileze ceea ce este nou, fără a-ți da seama de efort, dar mai ales să învețe jucându-se. În acest caz se îmbină elementul distractiv cu cel instructiv. „Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și în consecință poate să acționeze.

A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilărie fără râsete și jocurile sale”, spune Ed. Claparede în „Psihologia copilului și pedagogia experimentală”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Popescu, E – “ Pedagogia preșcolară ”, E.D.P., București, 1982
2. Leontiev, A.N. – “ Probleme psihologice ale formării personalității copilului preșcolar”, E.D.P., București, 1964
3. Piaget, J – “ Judecata morală la copii ”, E.D.P., București, 1980
4. Șchiopu, U – “ Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor ”, E.D.P., București, 1970
5. Popescu, E – “ Pedagogia preșcolară. Didactică ”, E.D.P., București, 1994
6. Bogdan, Tiberiu; Stănculescu, Ilie– “ Psihologia copilului și psihologia pedagogică ”, E.D.P., București, 1974.

PREDAREA INTEGRATĂ A LIMBII ROMÂNE LA CLASELE I-IV

Gabriela-Ramona Atomei - profesor pentru învățământul primar
La Școala gimnazială nr. 2, Piatra-Neamț

Noul curriculum promovează sistemul comunicativ – funcțional care presupune formarea integrată a capacității de receptare / exprimare orală și a celor de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă. Se renunță astfel la compartimentarea rigidă a disciplinei în cele trei domenii – citire, lectură, comunicare – iar obiectivele nu mai vizează asimilarea de cunoștințe, ci ele se formulează în termeni de capacități proprii folosirii limbii în situații concrete de comunicare.

Aceasta presupune ca în fiecare lecție de limba și literatura română să se exerseze actul citirii. Prin predarea interdisciplinară și intradisciplinară se urmărește exersarea actului citirii; se explică expresiile și cuvintele necunoscute; se formulează enunțuri după diferite sarcini; se evidențiază aspectele ortografice, ortoepice și de punctuație; se valorifică în construcții lingvistice corecte cunoștințele de gramatică.

La nivelul activității de clasă, demersul didactic reunește trei aspecte principale: a) proiectarea didactică; b) realizarea efectivă a predării; c) autoevaluarea. Important este că nu se are în vedere textul, ci conținutul; în jurul unui singur conținut se pot desfășura mai multe lecții, care au legătură între ele. Elementele specifice subdisciplinelor se reunesc în fiecare lecție pentru a realiza obiectivele de referință, la nivelul fiecărei clase și a obiectivelor cadru, la nivelul ciclului primar. Metodele și procedeele de formare a capacităților de comunicare și implicit a cultivării vocabularului trebuie abordate din perspectiva situațională a instruirii, pe fondul deciziilor strategice, ca

mijloc de optimizare a acțiunii educative, în planul demersului didactic.

Predarea integrată trebuie să vizeze funcționarea corectă a patru capacități: receptarea mesajului oral; exprimarea orală; exprimarea scrisă; receptarea mesajului scris.

Se pornește de la următoarele premise: a) "Zestrea" lexicală a elevilor care vin în clasa I; învățătorul luptă zi de zi pentru eliminarea curenților din exprimarea orală a elevilor (construcții improprii, cuvinte de prisos), cerându-le să fie pretențioși cu ceea ce spun, să-și purifice lexicul și să folosească un limbaj literar. În clasa I vin elevi proveniți din familii diferite. Dacă în familie se folosește un vocabular elevat, elevul are o exprimare orală corectă.

Elevul provenit dintr-o familie cu grad redus de educație are o exprimare defectuoasă, ce trebuie corectată.

b) Importanța citirii pentru formarea capacității de exprimare scrisă; elevul trebuie să citească bine, corect, clar, conștient, expresiv. Cititorii buni dau randament și la alte discipline. Lectura suplimentară, bine îndrumată, duce la dezvoltarea gândirii și la cultivarea vocabularului, influențând pozitiv exprimarea orală și scrisă.

c) Analiza statistică a textelor literare; textele literare sunt modele de exprimare artistică și din ele se pot extrage expresii poetice atât de necesare compunerilor. Începând cu clasa a II-a, elevii pot fi îndrumați să sesizeze sensul figurat al cuvintelor, epitetul, comparația, personificarea.

d) Cultivarea lexicului; cu un vocabular sărac, elevul nu găsește "cuvintele potrivite" pentru a exprima o idee. La baza îmbogățirii, activizării

și nuanțării vocabularului stă nivelul exprimării învățătorului. Exprimarea trebuie să fie model pentru elev.

e) Aportul cunoștințelor de gramatică la realizarea capacității de scriere corectă; exprimarea corectă orală și scrisă presupune respectarea regulilor gramaticale, însușite la clasele I-IV mai ales pe cale intuitivă. Exercițiile de fonetică, de morfologie, de sintaxă, compunerile gramaticale sunt căi de formare și dezvoltare a capacității de exprimare scrisă corectă.

f) Jocul didactic, mijloc de stimulare a efortului creativ- jocurile didactice oferă prilejul de a învăța, a exersa, a evalua, fiind căi eficiente de antrenare a elevului în activitatea de învățare, dezvoltându-i gândirea, creativitatea, limbajul.

g) Menționez la sfârșit utilizarea metodelor și tehnicilor activizante în lecția de limba română, deoarece acestora le-am acordat o atenție deosebită în activitatea mea didactică. Ele contribuie la diversificarea metodologiei didactice existente, înscriindu-se în domeniul căutărilor și preocupărilor creative de sporire a eficienței muncii educatorului cu discipolii săi.

BIBLIOGRAFIE:

1. XXX – Revista "Învățământul primar" Nr.4/2000, Editura Discipol, București;
2. Molan, Vasile – "Îndrumător pentru folosirea manualului de limba română", clasa a II-a, Editura Aramis, București, 2002;
3. Ungureanu, Adalina – "Metodica studierii limbii române – învățământ primar", Editura AS'S, Iași, 2003.

EDUCAȚIA ÎN AER LIBER – OUTDOOR

Paulina Mihăilă - profesor pentru învățământul preșcolar
Liceul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

În ultima vreme, în SUA, Europa, Asia și Australia a apărut și a luat un mare avânt un nou fel de școli: **outdoor training** (școlarizare în aer liber)

Educația în aer liber este o formă organizată de învățământ (școlarizare) care se desfășoară în aer liber, tratează despre și pregătește pentru - „viața în aer liber”.

Scopurile uzuale ale educației în aer liber sunt:

- învățarea modului de învingere a greutăților;

- dezvoltarea personală și îmbunătățirea relațiilor sociale;

- dezvoltarea unei relații mai strânse cu mediul înconjurător.

Ea se bazează pe filozofia, teoria și practica educației experiențiale și a educației ecologice, dezvoltând la elevi înțelegerea și aprecierea de sine, a celor din jur și a lumii naturale. Un program de educație în aer liber poate aplica aceste scopuri de exemplu la:

- îmbunătățirea capacității de rezolvare a problemelor;

- îmbunătățirea muncii în echipă;

- dezvoltarea competențelor de conducere (liderșip);

- înțelegerea și compasiunea pentru mediul înconjurător;

- promovarea spiritualității.

Copiii iau parte la diverse „întâmplări” (de fapt evenimente mai mult sau mai puțin aventuroase pregătite de educatori), care pun în general probleme a căror rezolvare

stimulează creativitatea participanților și îi obligă la colaborare între ei. Pentru astfel de experiențe educative se folosesc: drumeții cu cortul, alpinism, deplasări cu bărci, activități în parcuri de aventură, jocuri de grup. Educația în aer liber este adeseori confundată cu o serie de activități înrudite, care se bazează toate pe folosirea aventurilor (programate):

pentru a da o definiție simplă, putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură.

Caracteristicile cheie ale educației outdoor:

- Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului. Educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;

- Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrangerile pe care le impun „cei 4 pereti ai unei săli de clasă” poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;

- Educația outdoor facilitează procesul de învățare al copiilor care întâmpină dificultăți în acest sens – , educația outdoor oferă un climat diferit de învățare, permite copiilor care au dificultăți de învățare și un

educație, terapie, turism. Totuși, educația în aer liber are în centrul preocupărilor sale **desfășurarea în aer liber**; educația cu ajutorul aventurii se preocupă mai mult de latura aventuroasă a experiențelor educative; iar educația ecologică se concentrează mai mult pe protecția mediului. Educația outdoor este un concept relativ nou în contextual educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de educație outdoor, însă

nivel scăzut de performanță școlară să devină mai motivați, cu mult mai capabili;

-Educația outdoor dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între elevi, elevi- profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active in randul ambelor categorii;

-Educația outdoor ofera nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății

Educația outdoor se pliază cel mai bine cu educația non-formală, întrucât ca și aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor

învățate, se desfășoară în context diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experiența participanților. Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu

succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare. Tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță

profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii)

EXEMPLE PRACTICE DE INTEGRARE A EDUCAȚIEI OUTDOOR ÎN CADRUL CURRICULEI ȘCOLARE

Integrarea educației outdoor în cadrul curriculei școlare implică diferite etape de la planificarea procesului și până la implementare. Atunci când este planificată o activitate outdoor trebuie să se realizeze o serie de conexiuni cu disciplina școlară pe care dorim să o "scoatem în aer liber", Limbă și comunicare, Matematica, Om si societate ,Educatie fizica si sport, Arte,etc.

Limbă și comunicare

- punerea în scena a unei povești,

pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze.

- începeți o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajați copiii să continue povestea - creați împreună cu ei un loc sau mai multe locuri de citit (atunci cand aveți o lectură la clasă puteți merge în acel loc)

- încurajați copiii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarba, etc).

-plimbați-vă în jur afară, căutând obiecte care încep cu literele alfabetului. Când zăriți o furnică, cereți copiilor să scrie despre aceasta sau să deseneze o poză cu furnica sub litera A. Vezi câte litere din alfabet poți să acoperi.

- poveștile Copacilor: Așezați grupulețe de copiii în liniște o perioadă de timp lângă un copac. Ce sunete aud? De unde vin? Dacă copacul ar putea vorbi, ce povești ar putea spune el?

Matematica oferă și ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, copiii sunt puși în situația de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu:

- adunați o gramadă de pietre din care profesorul si fiecare copil își vor alege

una, compară piatra aleasă de tine cu cea a copiilor, cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică,

- scoateți copiii în curtea școlii și pune-ți să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv;

- măsurați curtea școlii sau poate gradina cu flori, etc.

- cereți copiilor să adune mai multe frunze pe care le găsesc pe jos, să le sorteze pe grămezi diferite (dupa culoare, formă, etc). Discutați despre modul cum diferite criterii de

după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă – puteți solicita copiilor să schimbe firul epic al poveștii (pentru a evita haosul și dezorganizarea, pregătiți-i pentru activitate cu o zi înainte, sprijiniți-i în acest proces, fără însă a interveni în deciziile lor pentru stabilirea unui nou fir epic). Activitatea nu presupune o repetiție propriu-zisă, este indicat să lăsați copiii să fie spontani, ei se vor gandi în prealabil cum să schimbe firul epic, însă

SE POATE EDUCA CREATIVITATEA?

Rodica Savu - profesor pentru învățământul preșcolar Școala gimnazială nr.1 Bicz, Grădinița Moldocim

Problema educării deliberate a puterii de producție a fost pusă nu demult. Practicienii școlii au sesizat necesitatea de a întreprinde ceva pentru cultivarea creativității. Pedagogii au venit cu sugestii utile, dar mai presus de toate, s-au ivit oamenii de acțiune sub presiunea directă a cerințelor din economie și industrie, care, fără să mai aștepte rezolvarea dilemei educabilității sau noneducabilității creativității, au inventat tehnici concrete care au dat pe loc rezultatele scontate.

În loc de a mai pune sub semnul întrebării educabilitatea creativității și ai celorlalți factori ai capacității creative, acceptăm dovezile practice care pledează în favoarea ei.

Niciodată nu va exista un ghid al creativității alcătuit în așa fel încât să-l putem deschide la un anume capitol pentru a ști ce avem de făcut sau de gândit în etapa următoare. Există totuși anumite metode și priceperi călăuzitoare cu caracter general care se pot aplica în multe probleme legate de creativitate.

Pentru a aprecia dacă originalitatea este educabilă sau nu, ar trebui să existe un consens în ce privește însăși accepțiunea educației.

În acest sens opiniile specialiștilor oscilează în a lăsa libertate deplină copilului pentru ca forțele latente din interiorul său să se autodezvolte. Dezacordul începe din momentul când trebuie precizat dacă acest potențial are o forță autonomă de dezvoltare, actualizându-se treptat și evoluând ca și o variabilă temperamentală a personalității umane; dacă el are nevoie de o intervenție din exterior pentru a-l aduce la suprafață și dezvoltă în limitele prescrise de codul genetic,

dacă prin intervenția educativă putem produce modificări cantitative și calitative.

În acest caz, pedagogiei i-ar reveni sarcina de a depista și îndepărta obstacolele externe ale acestei autoafirmări și chiar de a crea o anumită atmosferă care să încurajeze acest proces.

Societatea noastră favorizează creativitatea prin idealul educativ, de formare a omului nou-omul total, care manifestă receptivitatea față de nou, creează noul și luptă pentru traducerea lui în viață. Creativitatea în toate domeniile, inclusiv în educație și în didactică, se naște și se dezvoltă în libertate. Este vorba de o libertate a tuturor, individuală și socială, în deplină concordanță cu actele sociale constitutive – politice și economice, morale și culturale – ale societății, care permit și asigură independența personalității în vocație și în acțiune practică.

Creativitatea este definită ca „o aptitudine complexă, distinctă de inteligență și de funcționarea cognitivă și existentă în funcție de fluiditatea ideilor, de raționamentul inductiv, de calități perceptive și de personalitate, ca și în funcție de inteligența divergentă în măsura în care ea favorizează diversitatea soluțiilor și rezultatelor”.

Studiul creativității și măsura creației omului nu sunt încă ridicate la valoarea și eficiența lor culturală și socială. Desigur, nu numai discursul generic și abstract al creatologiei va produce mari creatori sau va stimula opere deosebite, dar fiecare observație concretă și fiecare act oferit celui ce afirmă prin interes, motivație și mai ales prin acte noi creative, va putea dovedi eficiența

reală, directă. Asupra celui ce este devotat descoperirii propriului talent și propriilor calități creative. Nu este suficient să îndrumăm pe copii la îndrumări și invenții; trebuie să însoțim îndemnul cu exemplul, cu observația și autoobservația copilului, pentru ca el să beneficieze de marea putere a studiului și exemplelor reale care să-l însoțească în propria sa devenire creatoare. Talentul trebuie să fie însoțit de calitățile morale, de tăria caracterului etic al personalității îndrumate spre creație.

După cum spunea Nicolae Bălcescu „nu se poate fi fericire fără libertate”, și Moon Sun Myong „nu există libertate fără responsabilitate și responsabilitate fără atingerea unui rezultat”.

BIBLIOGRAFIE

1. Bontaș, Ioan - Pedagogie.Tratat, Ed.BIC ALL, București, 2001
3. Cosmovici, Andrei - Psihologie generală, Ed. Polirom, Iași, 1996
4. Sima, Ioan - Creativitatea la vârsta preșcolară și școlară mică, E.D.P.București,1997
5. Cucuș, C. (coord.) - Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Ed. Polirom, Iași, 1998.

ROLUL MATEMATICII ÎN SOCIETATEA ACTUALĂ

Carmen-Liliana-Beatrice Munteanu - Profesor la Școala Gimnazială Nr.5 Piatra-Neamț

Plecând de la afirmația lui Platon că „*Educația este cel mai frumos dar pe care-l poate dobândi omul*”, am dorit să dăruim elevilor noștri posibilitatea de a participa la activități corectiv – terapeutice în cadrul unui proiect integrat care să faciliteze atât familiarizarea cu normele vieții creștine cât și formarea unei motivații favorabile exersării actului lexico-grafic.

Am ales metoda proiectului ca modalitate atractivă și dinamică de a le dezvolta competențele de comunicare orală și scrisă, deoarece am considerat că ne permite o mai bună valorificare a cunoștințelor acumulate de elevi la orele de limba română, religie, istorie, geografie, precum și în urma participării la activitățile extracurriculare.

Scopul proiectului a vizat îmbunătățirea competențelor de comunicare orală și scrisă, prin valorificarea cunoștințelor despre orizontul cultural și spiritual al lăcașelor de cult din zona orașului Tg. Neamț și educarea comportamentului moral și social al elevilor.

Ne-am propus ca **obiective**:

- consolidarea și fixarea cunoștințelor acumulate în urma

- vizitării mănăstirilor din zona orașului Tg. Neamț;

- consolidarea conduitelor perceptiv-motrice de orientare și organizare spațio-temporală;

- realizarea unei citiri corecte, conștiente și expresive;

- îmbogățirea și activizarea vocabularului;

- aplicarea corectă și motivată a cunoștințelor asimilate pentru a rezolva cu succes sarcini de comunicare în codul scris;

- îmbunătățirea comportamentului moral și social;

- dezvoltarea capacității de căutare a informațiilor pe internet;

- stimularea lucrului cu resursele educative oferite de internet.

Ca **resurse materiale** am utilizat imagini cu mănăstiri din zona orașului Tg. Neamț în cele patru anotimpuri, harta turistică a județului Neamț, litere mobile autocolante, stegulețe confecționate, coli de hârtie, lipici, panou de plută, calculator, imprimantă, conexiune la internet, tablă magnetică, magneți, jetoane cu exemple de comportamente în biserică, fișe de lucru.

Resursele procedurale au constat în: conversația euristică, demonstrația, exercițiul, metoda fonetică analitico-sintetică, brainstormingul, citirea în pereche, citirea în ștafetă și citirea selectivă.

Grupul țintă a fost format din 12 elevi cu dizabilități de intelect din clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a, diagnosticați cu dislexie –

disgrafie (forme ușoare și medii), aflați în terapie logopedică, în etapa de consolidare a achizițiilor lexico-grafice.

Proiectul s-a desfășurat pe o perioadă de două săptămâni, cu o frecvență de două ore pe săptămână.

Tema principală a proiectului – **“Pelerini la mănăstiri nemțene”** - am structurat-o în subtemele: **“Pelerini prin anotimpuri”** și **“Pelerini printre cuvinte”** și pentru fiecare subtemă am desfășurat câte două activități.

La activitatea nr. 1 **“Anotimpul mănăstirilor”** am prezentat elevilor imagini cu mănăstiri din zona Tg. Neamț în cele patru anotimpuri. Elevii au avut ca sarcini să recunoască mănăstirile, să precizeze ce anotimp este ilustrat în imagine și să plaseze fiecare imagine sub denumirea anotimpului corespunzător.

În activitatea nr. 2 **“Călătorie pe hartă”** elevii au fost solicitați să spună ce mănăstiri au vizitat în zona orașului Tg. Neamț, să analizeze fonetic denumirea acestora, s-o scrie pe stegulețe folosind litere mobile autocolante. Li s-a prezentat apoi harta turistică a județului Neamț și li s-a cerut elevilor să identifice mănăstirile din zona orașului Tg. Neamț poziționând stegulețele cu denumirile mănăstirilor.

Activitatea nr. 3 **„Mănăstiri nemțene”** a constat în prezentarea unor scurte texte cu

informații despre mănăstirile din jurul orașului Tg. Neamț (Agapia, Văratec, Sihăstria, Neamț). Elevilor li s-a cerut să le citească în pereche, în ștafetă și selectiv și să completeze propoziții lacunare utilizând informațiile obținute.

Elevii cu abilități de lucru la calculator au fost sprijiniți să realizeze o prezentare power-point cu informații și imagini despre aceste mănăstiri.

La activitatea nr.4 „**Așa DA, așa Nu ... în biserică**” elevii au fost antrenați într-un joc în care li s-a cerut să extragă dintr-un coșuleț un bilețel, să citească enunțul tipărit pe el, să facă aprecieri asupra comportamentului descris și să plaseze bilețelul în coloana corespunzătoare, după cum comportamentul respectiv este corect sau nu.

S-au purtat discuții cu elevii asupra comportamentului corect în biserică și s-a organizat o ședință de brainstorming pentru a identifica regulile ce ar trebui scrise într-un **Cod de bună purtare în biserică**.

Elevii au fost ajutați să tehnoredacteze regulile stabilite, le-au printat și le-au transcris pe fișe.

Evaluarea proiectului

În urma derulării proiectului s-au îmbunătățit abilitățile de comunicare și cooperare ale elevilor, vocabularul lor s-a îmbogățit și activizat. Elevii au manifestat interes pentru cunoaștere, descoperire și le-a crescut motivația pentru a-și îmbunătăți abilitățile lexico-grafice.

De asemeni, au exersat cu succes munca prin cooperare utilizând tehnologiile informaționale și comunicaționale moderne. Relațiile interpersonale cadre didactice – elevi și elevi – elevi s-au îmbunătățit.

S-a realizat un CD cu aspecte din activitățile proiectului. Portofoliile elevilor și materialele realizate în cadrul proiectului vor putea fi utilizate ca auxiliar didactic la alte activități de terapie tulburărilor de limbaj.

Concluzii

Un beneficiu al terapiei logopedice bazată pe proiect este acela că reprezintă o modalitate eficientă prin care elevii pot fi motivați să se implice în propria învățare – corectare – recuperare. Se oferă astfel elevilor posibilitatea să-și urmeze propriile interese și să se implice activ și motivat în rezolvarea exercițiilor corectiv-terapeutice care sunt prezentate într-o manieră mult mai atractivă.

Elevii aplică și integrează conținutul diferitelor discipline în momente autentice de acțiune, în loc de situații de izolare, activitatea terapeutică transformându-se într-un fapt relevant și util pentru elevi prin stabilirea conexiunii cu lumea din afara clasei/școlii. Produsele finale ale proiectului le dau elevilor ocazia să se exprime și să

încerce sentimentul de „proprietate” asupra propriei recuperări. Tehnologia poate sprijini și îmbunătăți procesul de terapie recuperatorie, elevii având un control mai mare asupra produselor finale, precum și posibilitatea de a personaliza aceste produse.

Metoda proiectului permite utilizarea de strategii terapeutice variate care sprijină diverse stiluri de învățare într-un mediu terapeutic mult mai bogat și variat, asigurând astfel accesul tuturor elevilor la o terapie logopedică adaptată și personalizată care favorizează obținerea succesului.

Bibliografie:

- Bîlbîe V., – „Semiologia dislexiei – disgrafiei și terapia ei”(ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Pim, Iași, 2010
- Preda V., Breben S., Gongea E., Mitulescu V. – „Învățarea bazată pe proiecte”, Editura Arves, Craiova, 2009
- Tobolcea I., Karner-Huțuleac A., – „Terapia logopedică. Implementarea mijloacelor informatice”, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2010

COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎNTRE INSUCCES ȘI SUCCES ȘCOLAR

**Ioan Vâtcă - profesor pentru învățământul primar la Liceul Tehnologic
„Vasile Sav” Roman**

Școala modernă, merită să răspundă tuturor problemelor pe care le ridică educația generațiilor contemporane de elevi, încearcă să se adapteze din mers la cerințele principiului **egalității șanselor la educație pentru toți copiii**, principiu desprins din dreptul fundamental la educație. Dacă în demersurile educaționale zilnice se va ține seama și de celelalte principii care vizează respectarea particularităților, intereselor și necesităților de învățare unice, specifice fiecărui copil, programele de învățare pot fi proiectate și aplicate în așa fel, încât să se țină seama de marea diversitate a particularităților și cerințelor, iar educația acestor copii se poate desfășura în învățământul de masă, urmând să fie centrată pe copil, diferențele dintre elevii obișnuiți și cei cu cerințe educaționale speciale vor putea fi atenuate, și de ce nu, chiar eliminate la o parte din elevi.

Practica a dovedit că este foarte ușor să lucrezi la clase cu colective omogene de elevi din punct de vedere a înzestrării psihointelectuale, și dacă se poate, acești copii să provină și din familii cu o situație materială bună, dar trebuie să ne ancorăm în realitatea de pe teren, deoarece grupurile de elevi cu care

lucrăm sunt eterogene, mai ales în cadrul școlii noastre, și în plus, aproape în fiecare clasă există copii cu cerințe educaționale speciale, menționând că aceștia sunt copii cu dizabilități, copii provenind din familii destrămate sau cu conflicte frecvente între membrii acestora, sau copii ce aparțin unor familii cu o stare economică sub limita de subsistență.

Indiferent căreia categorii aparțin, acești copii trebuie să-și găsească echilibrul în marea familie a școlii, aceasta având obligația de a-i integra în programul său, iar dascălii buni cunoscători ai naturii umane, sunt datori să găsească soluții viabile pentru rezolvarea problemelor acestor copii, adoptând strategii decente, care să permită implicarea activă a lor în procesul formării propriei personalități, iar felul în care vor funcționa relațiile dintre învățător și colectivul de elevi care include și elevii cu cerințe speciale vor asigura rezultatele preconizate.

Nu suntem străini nici de situațiile în care, dascăli cu renume refuză sau evită primirea în grupul de elevi structurat încă de pe băncile grădiniței, a unor elevi cu probleme, aceștia fiind priviți de cele mai multe ori ca intruși, atât de învățător cât și de colegii de clasă sau părinți. Urmările nu întârzie să se arate. Ostilitatea cu care sunt priviți, comportamentul neadecvat au condus de cele mai multe ori spre marginalizare, urmată uneori de

autoexcludere prin abandon, sau excluderea din colectivul de elevi prin orientarea spre o școală specială, potrivită pentru nevoile elevului. În cel mai fericit caz se recurge la îndrumarea spre o școală cu mai puține pretenții, unde elevul se poate integra mult mai bine, fără a știrbi din eticheta clasei sau școlii respective.

În toate aceste cazuri este clar că nu s-au înțeles destul de bine că necazurile pricinuite de elevii etichetați, de multe ori pe nedrept, ca **debili mintali, handicapați** sau **oligofreni** există, dar pot fi reduse situațiile în care, acești școlari sunt deja niște victime nevinovate, incapabile să se apere singure, fără sprijinul celor din jur: dascăli, familie, comunitate.

Pornind de la aceste constatări, care fac parte din realitatea ce ne înconjoară, și încercând să mă adaptez la normele învățământului mondial, privind drepturile copilului la educație și dezvoltate am înțeles că nu mai putem să tratăm la întâmplare astfel de elevi, să-i izolăm și să-i neglijăm, ci dimpotrivă trebuie să le creăm condiții educative, profesionale și socio-culturale care să permită valorificarea capacităților neafectate, ajutându-i și determinându-i să ducă o existență cât mai apropiată de viața persoanelor normale, să gândească pozitiv și să învețe să se descurce singuri să nu depindă toată viața de alții.

Acest nou mod de abordare a persoanelor cu cerințe speciale reprezintă un semn de normalitate, care așază școala românească în rândul școlilor din țările civilizate ale lumii.

Educația integrată, care permite școlarizarea copiilor cu cerințe educaționale speciale sau a celor care provin din medii defavorizate, reprezintă o alternativă oferită de sistemul educațional actual, este un act responsabil asumat de școala integratoare și permite progresul elevilor în funcție de posibilitățile proprii.

De-a lungul carierei didactice am reușit să integrez în grupurile de elevi cu care am lucrat și elevi cu cerințe speciale.

Nu este ușor să lucrezi cu elevul a cărui vedere este grav afectată și care are recomandare de la medic să folosească ochii cel mult treizeci de minute în activități de citit, scris, socotit alternat cu pauze de o oră pentru odihnă și nu este ușor nici pentru părinți să-l convingă că în timpul liber are voie să privească la televizor tot treizeci de minute, pentru a nu i se agrava boala. Pentru acest elev am stabilit împreună cu părinții un program special de muncă și odihnă. Temele pentru acasă au fost mai scurte, s-a renunțat la scrierea enunțurilor și a sarcinilor de lucru, elevul lucrând direct, scriind numai răspunsurile. În clasă, ponderea în participarea la lecții au constituit-o răspunsurile orale, urmate de justificări privind unele reguli de scriere corectă sau raționamente la matematică. Activitățile scrise au trebuit selectate în așa fel încât să reprezinte esențialul și să corespundă ritmului său de lucru raportat la deficiențe. A fost antrenat să recepționeze corect mesajele colegilor, să formuleze răspunsuri și judecăți de valoare în funcție de problemele

discutate, să participe la completarea sau corectarea unor răspunsuri date de colegi. Fișele de lucru au fost mărite și scrisul accentuat pentru a descifra cu ușurință cerințele.

Este ținut permanent sub observație și dirijat să se descurce, primește explicații suplimentare atunci când are nevoie. Colegii îl ajută și îi înțeleg problemele de sănătate. Astfel riscul pierderii a fost eliminat, elevul integrându-se aproape normal în viața școlară, respectându-se astfel dreptul e a locui împreună cu familia.

O categorie aparte o constituie elevii care au Q.I. la limită sau sub limită și care fac obiectul școlii de masă. Acești elevi nu vor reuși niciodată să țină ritmul colegilor, vor lucra cu greșeli datorită nesiguranței și lipsei de concentrare la efort intelectual.

Pentru aceștia am utilizat fișe de lucru cu sarcini diferențiate, am stabilit programe individualizate de învățare, concepute în concordanță cu natura și gradul de dificultate al disciplinei de studiu, activități desfășurate în școală sub îndrumarea învățătorului, dar și în colaborare cu familia. În unele situații s-a impus colaborarea cu specialiști (medici, psihologi) care au ajutat mai ales părinții în însușirea unor tehnici specifice de lucru, în scopul integrării acestor copii în viața școlară.

Rezultatele nu au fost spectaculoase, dar au permis menținerea elevilor la cursuri, formarea unor comportamente adecvate activităților de învățare, a crescut interesul pentru unele discipline de studiu, ceea ce a permis promovarea clasei.

Valorificând teoria inteligențelor multiple acești elevi au reușit să se exprime într-o formă personală sau să realizeze lucrări legate de conținuturile activităților și au fost evaluați corect fără a știrbi personalitatea fiecăruia.

Temele sau sarcinile de lucru au fost reduse, sau diferite comparativ cu a celorlalți colegi, dar au fost lucrate bine.

Au fost încurajați pentru orice pas realizat, au fost stimulați la fiecare progres semnificativ înregistrat, evidențiați și chiar premiați pentru competențe dobândite la unele discipline de studiu sau activități extracurriculare.

Toate activitățile organizate în sprijinul recuperării și asigurării progresului școlar s-au bazat și pe o consiliere atentă atât a elevilor cât și a părinților acestora, care au trebuit să accepte adevărul despre situația reală a posibilităților psihointelectuale și să-și planifice mai bine activitățile zilnice pentru a le rămâne timp suficient și pentru sprijinul acordat propriului copil.

Fără însumarea eforturilor celor trei factori de educație – școală, familie, specialiști în domeniu, soarta elevilor cu cerințe educaționale speciale va rămâne la latitudinea celor implicați să le asigure educația și dacă efortul nu este pe măsură, riscăm ca și în următorii ani o parte din ei să mărească numărul celor cunoscuți sub denumirea de **copiii străzii**.

BIBLIOGRAFIE:

- 1) Traian Vrasmas, **Învățământul integrat și / sau inclusiv**, București, Editura Aramis, 2001, pag.135, 246, 262;
- 2) Ecaterina Adina Vrasmas, **Consilierea și educarea părinților**, București, Editura Aramis, 2002, pag. 22, 27- 36, 40 – 54;
- 3) *** **Psihopedagogia pentru persoane cu cerințe educaționale speciale**. Editura Alfa; Piatra – Neamț , 2004, pag.4-33, 47- 58.

CADRUL DIDACTIC ÎN VIZIUNEA ȘCOLII MODERNE

Judit Găină – profesor la Liceul cu Program Sportiv Roman

În Europa celui de-al treilea

mileniu educația trebuie adaptată la provocările noului timp. Școala trebuie să se apropie cât mai mult de viață, asigurând prin finalitățile ei pregătirea elevilor pe măsura nevoilor și așteptărilor unei societăți în continuă schimbare.

Pentru a putea să desfășurăm o muncă de calitate în această perioadă e necesar să fim la curent cu toate noutățile, cu toate schimbările.

Potrivit raportului către UNESCO al Consiliului Internațional pentru Educație, în secolul XX, în acest prim secol al mileniului III, educația se sprijină pe 4 piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu alții și a învăța să fii.

În funcție de această optică, dar și de implicațiile globalizării asupra indivizilor ale problematicii lumii contemporane educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi. Astfel, de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere cadrelor didactice din învățământ să creeze activități (situații de învățare) adecvate competențelor proiectate ținând seama desigur de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi.

Ideea nu este nouă în pedagogie, dar rolul profesorului este mai recent, el fiind astăzi explicit („creator de situații de învățare”) și specificat în documentele de proiectare

didactică. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire.

Un alt rol nou ar fi acela de mediator în procesul cunoașterii sau de consilier alături de rolul tradițional de transmitător de informații (mai sus menționat), la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învățământului modern centrat pe competențe.

Acest rol este strâns legat de cel de dinainte, dar are o arie de răspândire mult mai largă, în sensul că relațiile de colaborare între profesor și elev se extind și dincolo de lecția propriu zisă. Astfel profesorul îi poate însoți pe elevi la biblioteci, dar și în călătoriile pe Internet, îi poate consilia în selectarea diverselor surse de informare ca și în alcătuirea unor lucrări legate de disciplina ori adiacente acesteia.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect

deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare. Natura relațiilor pe care profesorul le stabilește cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activității și de trăsăturile sale de personalitate, ci și de trăsăturile individuale și de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-și cunoaște partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaștere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înțelege pe celălalt, sub aspectul potențialului de care dispune, al atitudinilor și sentimentelor sale, al semnificației conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Trăsăturile negative de personalitate ca: superficialitatea, cinismul, încăpățânarea, apatia, indiferența, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în jurul său. Dimpotrivă, agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalți, permeabilitatea la schimbări, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorința de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înțelege problemele vor întări calitatea relațiilor pedagogice.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Aceștia li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitate de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestică, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.

Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic.

Se consideră că „a fi profesor” trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră.

Devin profesori „exceleenți” acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feedback, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Acest deziderat focalizează atenția asupra necesității formării continue a cadrului didactic, formarea constituindu-le ca o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educație. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în

carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății. Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „ Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant.

El este cel care trebuie să știe să-și alieze computerul în acțiunea educativă, să facă din acesta un puternic catalizator al interacțiunii agreabile. Acest profesor care se transformă este și profesorul de discipline socio-umane”.

Un titlu care se dorește a fi cât mai aproape de profilul profesorului ideal și care presupune: competență științifică, competență culturală, competență comunicațională și relațională, competență motivațională, competență inovațională și competență socio-morală.

După părerea mea, profesorul ideal este acela care reușește să fie respectat de copii, prin modul în care se face înțeles, prin faptul că vorbește din mijlocul elevilor, și nu de la catedră. Profesorul bun este acela care se simte sufletește apropiat de copii, care știe să facă deosebirea între segmentul de predare și cel de comunicare cu elevii. Totodată, un adevărat dascăl este cel care știe să-și împartă timpul între predarea cunoștințelor și educație. Un profesor trebuie să aibă talent, dăruire, vocație. Talentul este acela care atrage copiii prin profesionalism, atitudine și personalitate. De asemenea, profesionalismul implică stăpânirea metodelor eficiente de transmitere a

cunoștințelor, arta de a face lecția atractivă. Atitudinea unui cadru didactic implică afișarea unei disponibilități de parteneriat cu elevii, dar fără să-i lase să treacă de limita bunului-simț. Elevii apreciază mai mult un profesor care îi tratează în mod egal, dar care știe foarte bine să arate unde sunt limitele. Cadrul didactic asigură succesul numai dacă are abilitatea de a crea, de a promova situații educaționale care să conducă la învățare eficientă și dacă a înțeles că școala schimbării presupune construirea și promovarea unor noi competențe, valori, atitudini, disponibilitate, motivație și efort permanent.

Bibliografie

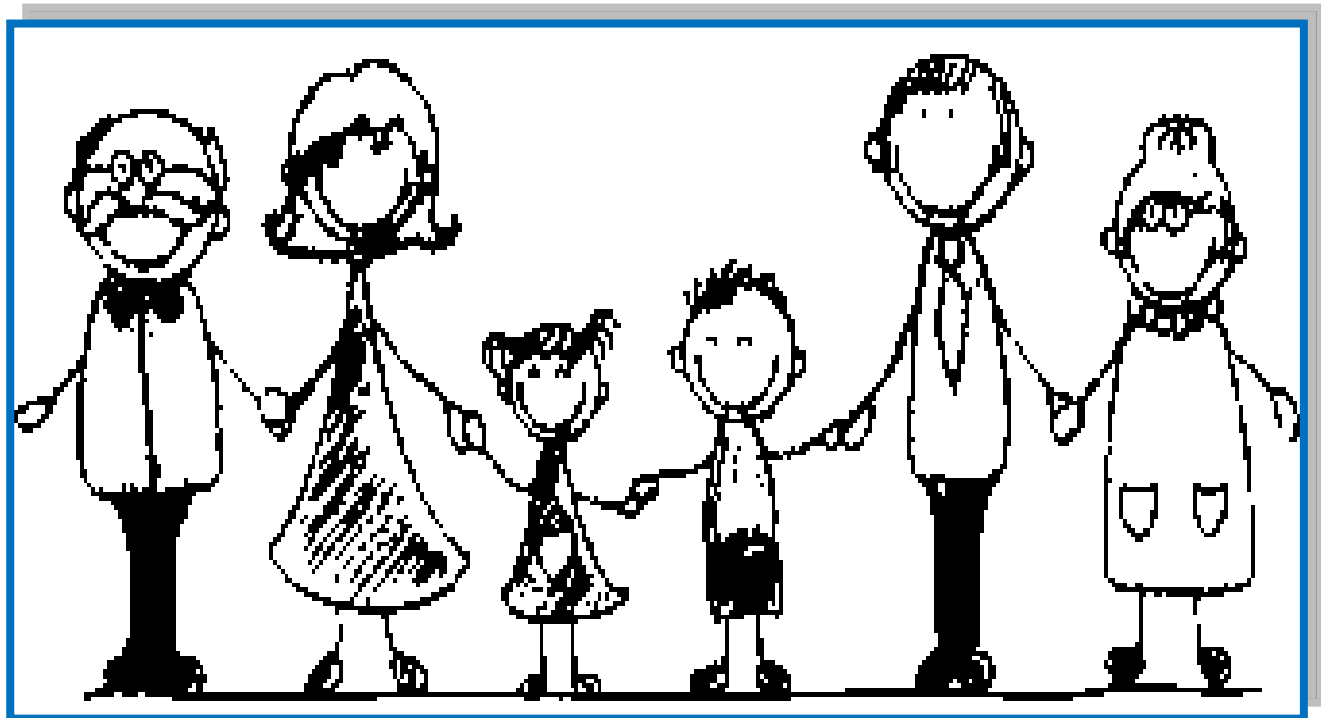
Cucoș C. (coordonator)., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Polirom, Iași, 2009
Jinga I., Istrate E. (coordonatori), Manual de Pedagogie, Editura BIC ALL, București, 2006
Bălan E., Teșileanu A., Chirițescu A., Căstăian D., Stoica E., Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivare, gradul II și gradul I, Modulul II, Editor MECTS – UMPFE, București, septembrie, 2011

(Sursa imagine tedhemedhe.com)

FAMILIA - CADRU ȘI FACTOR AL DEZVOLTĂRII PSIHICE A COPILULUI

Daniela Socea - profesor La Școala Gimnazială, Comuna Poienari, Județul Neamț

**"Ești mai fericit de fericirea copiilor tăi decât de fericirea ta".
Honoré de Balzac**

Familia este prima Școală a copilului. Ea este cea care răspunde de trebuințele elementare ale copilului și de protecția acestuia, exercitând o influență atât de adâncă, încât urmele ei rămân, uneori, întipărite pentru toată viața în profilul moral - spiritual al acestuia.

Familia ocupă un loc aparte în sistemul instituțional al educației. Acțiunea ei pe întreaga perioadă a dezvoltării include și toate laturile formării personalității. Ea reprezintă unul din mediile de socializare și

sociomoral. Atmosfera din familie care poate fi pozitivă sau negativă, se interpune ca un filtru între influențele educaționale exercitate de părinți și achizițiile psiho-comportamentale realizate la nivelul personalității copiilor. Drumul de la influența educativă la achiziția comportamentală nu este un drum direct, ci este influențat de climatul familial: de exemplu, aceleași influențe educative vor avea unele efecte diferite în funcție de climatul familial în care acestea se exercită. Climatul familial determină, pe de o parte, eficiența influențelor educative, dar pe de altă parte, are un rol important în creșterea și dezvoltarea copilului și

adolescentului. Cei 7 ani de acasă reprezintă o oglindă a educației pe care părinții o oferă copiilor în prima parte a copilăriei. Cei 7 ani de acasă sunt adesea caracterizați prin cât de manierat este copilul în interacțiunile cu ceilalți. A fi părinte este într-adevăr o artă dar puțini sunt cei care se încumetă să o practice, să o înțeleagă mai întâi și mai ales să înțeleagă ce importanță e pentru formarea copilului lor. Puterea exemplului personal este elementul cel mai important pe care trebuie să îl aibă în vedere un părinte. Copilul este cel puțin în primii ani de viață dar și mai târziu, un imitator perfect. Mama este termenul de referință al celor dintâi raporturi pe care

copilul le statornicește cu viața și cu lumea. Primul mediu al copilului, după naștere, se limitează la mamă, care e totul pentru el. Copilul depinde în asemenea măsură de mamă, încât fără îndoială că se diferențiază de ea cu greutate, iar mama ia numai treptat, în ochii lui, aspectul unui obiect precis și definitiv, pe măsură ce copilul își dă seama că se deosebește de dânsa. În contact cu mama, în fuziunea afectivă cu gestul de tandrețe al acesteia, copilul își găsește sprijinul necesar, încrederea în sentimentul dinamogenic al securității și echilibrului. Primul zâmbet al copilului este aurora zilei lui de mâine, este prima licărire a unei conștiințe de altul. Copiii lipsiți de afecțiune în această fază preverbală a vieții rămân vulnerabili, atât organic cât și psihic, pe tot parcursul vieții. Familia trebuie să înțeleagă importanța rolului sau în educația și viitorul copiilor, necesitatea unei implicări active în relația cu programele și activitățile școlare. Multe familii consideră școala singura responsabilă de educația și viitorul copiilor. Cei "șapte ani de acasă" nu mai sunt îndeajuns în condițiile schimbărilor și transformărilor majore din societatea contemporană în care se pune tot mai des întrebarea ce se întâmplă cu noile generații. Este necesară cunoașterea nevoilor tinerilor, a nevoilor pieței, pentru a oferi măsuri educative eficiente, ce ar asigura în felul acesta o șansă reală de integrare socio-profesională.

Rolul mamei este esențial în dezvoltarea psihică a copilului, iar relația dintre mamă și copil a fost transformată în cheie a înțelegerii procesului de umanizare și socializare a copilului. Mama devine instrumentul ce « trasează » destinul acestuia, considerată prezența indispensabilă și de neînlocuit. Dezvoltarea copilului și adaptarea lui este favorizată de o serie de factori materni: de comportament, atitudinali și de personalitate, influența lor fiind

asociată cu mediul social în care este integrat copilul. Atitudinile mamei stimulează dezvoltarea și adaptarea atunci când ea manifestă toleranță, încredere în posibilitățile copilului și respectă prezența lui.

Importanța cea mai mare o prezintă dimensiunea afectivă a relației mamă-copil pentru că legătura afectivă este esențială în cea mai mare parte a dezvoltării copilului și, în absența ei, nu ar putea avea o viață de relație iar viața de relație este indispensabilă indivizilor din specia umană. Structura normală a familiei însăși dar în special relațiile cu mama răspund mai bine decât orice altceva trebuințelor afective ale copilului. Cercetările comparate întreprinse de Anna Freud au evidențiat deosebiri dintre copilul aflat în familie și cel crescut într-un orfelinat: copilul din cadrul familiei își găsește terenul propice înfloririi personalității sale căci în acest cadru natural primește maximum de stimulent afectiv, în timp ce copiii privați de dragostea maternă sunt dezavantajați în ceea ce privește dezvoltarea fizică, intelectuală, morală și socială. În acest context se remarcă rolul unic, singular pe care îl au părinții biologici pentru dezvoltarea socială a copilului și dificultățile enorme care survin în dezvoltarea emoțională normală în cazul copiilor lipsiți de părinți, categorie ce se află în risc de deprivare emoțională.

Sănătatea, echilibrul psihic depind în mare măsură de felul în care mai ales mama își îndeplinește rolul față de copil căci lipsa dragostei reprezintă singurul lucru pe care tânăra ființă nu poate să-l depășească. Tandrețea mamei trebuie să fie un adăpost de care copilul să fie sigur că-l va găsi întotdeauna, pe care să se poată bizui și sprijini în orice împrejurare. În relația cu mama sa copilul va găsi elementele dinamismului său, ceea ce trebuie creșterii sale afective, elemente

reprezentate de impulsurile de dragoste pe care copilul le va "potrivi" astfel încât să poată trece treptat de la stadiul pur egoist "captiv", specific sugarului, la un stadiu de altruism și de participare socială.

Familia este cea mai în măsură să răspundă nevoilor copilului, afectiv cea mai adecvată trebuințelor lui pentru că numai aceste relații afective și sentimente de dragoste îl fac pe părinte să înțeleagă și să intuiască copilul și starea lui de copilărie. În familie își poate satisface nevoile sale primare, își poate manifesta frustrările inevitabile, temperate de dragostea părinților. În familie copilul poate să-și investească toate resursele emoționale și să învețe să și le controleze pentru că aici ar trebui să fie în mod sigur un mediu mai ales afectiv – garanție pentru o dezvoltare armonioasă.

BIBLIOGRAFIE

1. Adler, A., *Cunoașterea omului*, Editura Stiințifică, București, 1991.
2. Allport, G *Structura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993.
3. Berge, A *Profesiunea de părinte*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
4. Bonchiș, E, *Studierea imaginii de sine în copilărie și preadolescență*, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea, 1977.

(Sursă imagine

www.educacioninteligenteycreativa.com)

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI PRIN ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE

Cristina Maria Scheuleac - Profesor pentru învățământul preșcolar
la Școala gimnazială „Daniela Cuciuc” Piatra-Neamț

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi, această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și

nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”. Maria Montessori- „Descoperirea copilului”.

Necesitățile curente ale activității instructiv-educative impun cerința de a cunoaște cât mai bine personalitatea ființei umane pe care o prelucăm, pentru a găsi mijloacele și strategiile cele mai eficiente. Studiarea și cunoașterea personalității celor care intră sub incidența educației se impune și pentru depistarea cât mai timpurie a copiilor dotați și supradotați și pentru dirijarea educării și instruirii lor.

Cunoașterea potențelor individuale ale copilului trebuie pusă astăzi în termeni noi, mult mai largi, mai bogăți și mai diverși, pentru a depăși încadrarea trăsăturilor

personalității în tipare preconcepute. Educația depășește limitele exigențelor și valorilor naționale și tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanității. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității umane, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat.

După o binecunoscută clasificare UNESCO, educația extracurriculară, adică educația de dincolo de procesul de învățământ, apare sub două aspecte principale: educația informală – reprezintă influența incidentală a mediului social transmisă prin situațiile vieții de zi cu zi - și educația non-formală, care se realizează fie în sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ.

Activitățile extracurriculare organizate de grădinița au conținut cultural, artistic, spiritual, științific, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activități de joc sau de participare la viața și activitatea comunității locale. Activitățile extracurriculare de masă

reprezintă activități care cuprind aproape întreaga masă a copiilor dintr-o grupă, mai multe grupe, sau chiar grupe de copii din mai multe grădinițe. Aceste activități le oferă destindere, recreere, voie bună, satisfacțiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoașterea a aptitudinilor. Aceste activități au caracter ocazional și iau forme foarte variate:

- sărbătorirea zilei de naștere a unui copil la care participă colegii din toată grupa;
- vizionarea în grup a unor spectacole la teatrul de păpuși;
- vizitarea centrului de plasament;
- serbari;
- excursii;
- plimbări în parc;
- vizită la diferite muzee.

Excursiile școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea

dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură.

Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit și luptat înaintașii lor învățând astfel să-și iubească țara, cu trecutul și prezentul ei. Prin excursii copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă scriitori și artiști.

Serbările reprezintă un necesar izvor de satisfacție, bucurii, creează buna dispoziție.

Serbările pot lua forme variate, de la solemnă evocare istorică la un vesel carnaval. La pregătirea și realizarea serbărilor, copiii participă cu însuflețire și dăruire, din dorința de a oferi spectatorilor momente de ținută estetică, distracție, satisfacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens. În gradinița se pot desfășura serbări cu diferite ocazii cum ar fi: Craciunul, Ziua mamei, Ziua copilului, Sfârșit de an.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

În concluzie putem spune că activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el în primul rând o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu copiii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativității lor.

MARKETING EDUCAȚIONAL

Lăcrămioara Secară - director Casa Corpului Didactic Neamț

Marketingul

reprezintă un ansamblu de metode și tehnici utilizate de către un ofertant de programe educaționale, o organizație sau un sistem de educație pentru a determina:

- receptivitatea (adică nevoile și motivațiile) potențialilor clienți față de un anumit produs sau serviciu educațional;
- promovarea unui produs/pachet educațional pe o anumită piață.

Apărut în economie marketing-ul s-a extins treptat, cu o întârziere mai mare sau mai mică în toate domeniile vieții sociale (cum ar fi administrația publică, serviciile edilitare, poșta și telecomunicațiile, sănătatea) care presupun relația dintre un ofertant de produse / prestator de servicii și consumatori / clienți reali sau potențiali.

Acest interes pentru marketing s-a datorat unei duble necesități, tot mai evidente, de a cunoaște așteptările publicului relative la produsul sau serviciul furnizat, pe de o parte, și de a repartiza mai eficient resursele materiale și financiare ale organizației în funcție de ierarhia reală a acestor nevoi, pe de altă parte în învățământ, metodologia marketing-ului a început să se aplice cu succes sub influența unor factori, dintre care menționăm (după JP, Dupouey):

- apariția concurenței, atât între sistemele de educație, pe de o parte și mass-media sau agenții economici/ sociali (care își atribuie tot mai insistent și funcții educative), pe de altă parte, cât și între diferitele componente ale sistemului (pe „orizontală” sau „verticală” - între instituții din sectorul public și privat între diferite filiere de formare, între diverse opțiuni teoretice și metodologice etc.).
- deconcentrarea și descentralizarea majorității sistemelor școlare, care sunt nevoite să se deschidă tot mai mult nevoilor reale individuale și comunitare;
- modificările din cultura organizațională (în direcția profesionalizării specifice și deschiderii la inovație);
- impunerea pregătirii manageriale, inclusiv la nivelul profesorilor și chiar apelul la manageri profesioniști pentru conducerea instituțiilor școlare;
- apropierea dintre educație și „lumea muncii”, prin profesionalizarea tot mai timpurie a studiilor și prin asumarea, de către întreprinderi a unor funcții educative;
- redescoperirea (și redefinirea) culturii generale;
- prelungirea duratei studiilor;
- „consumerismul” educațional;
- creșterea costurilor (directe și indirecte) necesare unei educații de calitate;
- internaționalizarea formării,

mai ales în învățământul superior, elocvente în acest sens fiind programele regionale și internaționale cum ar fi: SOCRATES, UNGUA, LEONARDO etc.;

- diminuarea încrederii în conceptul și politicile relative la educația permanentă din cauza costurilor extrem de mari și eficacității îndoielnice, întrucât efectele de mobilitate socială au fost nule și chiar inverse celor scontate: **cei care au beneficiat de o formare continuă de calitate sunt tot cei care au avut și o formare inițială de înalt nivel**; ca urmare, tot mai multe persoane caută, de la bun început, o **formare inițială de calitate** și nu se mai bazează pe o ipotetică reluare sau completare a studiilor.

METODE ȘI TEHNICI DE MARKETING

Principalele metode ale marketing-ului educațional:

Studiile de nevoi au ca obiectiv stabilirea produselor/ serviciilor educaționale cele mai adecvate pentru a răspunde, cât se poate de eficient, problemelor și proiectelor de ordin economic și social al comunităților, grupurilor sociale sau organizațiilor economice.

Studiile de poziționare au ca finalitate determinarea, cât mai precisă, a părții din piața deja

ocupată și specificul regional al ofertei de educație existente (pe sectoare de activitate, niveluri de vârstă, categorii socio-profesionale etc.). Acest tip de studii poate fi utilizat ca pregătitor pentru cele din categoria de mai sus.

Studiile de piață constau în:

- + identificarea organizațiilor/instituțiilor care normează, reglează și consolează domeniul;
- + identificarea furnizorilor de servicii educaționale și a clienților actuali și potențiali?
- + studiul (calitativ) al nevoilor, motivațiilor, atitudinilor, reprezentărilor, barierelor, concurenței etc.;
- + studiul (cantitativ) al puterii de cumpărare și al solvabilității potențialilor clienți - dacă aceștia pot suporta costurile directe și indirecte ale formării - al volumului de operații realizate/ realizabile pe piață - în general sau detaliat (pe produs, segment al clientelei sau piață etc.).

Studiile de implementare se interesează de posibilitatea implementării unui: anumit produs/ serviciu educațional, în funcție de criteriile demografice, sociologice și culturale relative la populația vizată. Subliniem importanța adecvării produsului sau serviciului educațional la caracteristicile culturale ale populației vizate. Neluarea în calcul a acestor caracteristici poate conduce la un eșec timpuriu.

- Studiile de dezvoltare sau de, restructurare au ca obiectiv posibilitatea unei anumite instituții educaționale, deja implantată pe o anumită piață, să identifice noi produse și servicii educaționale în

zona tradițională de ofertă sau în domeniul noi, prin;

- + identificarea nevoilor nesatisfăcute care pot fi satisfăcute, de instituția respectivă, chiar prin reorientarea resurselor existente;
- + compararea produselor / serviciilor educaționale oferite în alte zone / sectoare compatibile cu cele din sectorul / zona propriu(e).

Ca instrumente și procedee de marketing utilizabile pentru aceste studii, putem enumera:

- observarea concretă a sectorului de activitate sau a zonei geografice;
- sondajele de opinie și anchetele;
- interviurile individuale sau în grup, ocazionale sau periodice;
- chestionarele poștale sau telefonice;
- consultarea experților în domeniu;
- utilizarea diverselor metode statistice și prelucrarea datelor obținute la nivel național și/sau local (anualele statistice, buletinele informative etc.),

Prin tehnicile de marketing se evaluează cererile prin interviu, chestionare, testarea produselor, măsurarea evoluției vânzărilor, studierea comportamentului consumatorilor pe zone, arii de piață, pe segmente de consumatori etc.

Printr-un bun marketing se pot realiza:

- aducerea produselor potrivite;
- diversitate în sortimente și calitate corespunzătoare;
- prețuri potrivite;
- la timpul optim;
- în cantitatea suficientă.

„MIXUL DE MARKETING”

Fiecare produs sau serviciu educațional poate fi caracterizat printr-un mix de marketing (marketing mix), care cuprinde:

- Produsul / serviciul respectiv: numele produsului / serviciului, funcțiile, caracteristicile tehnice și modul de folosire precum și termenii de „garanție”. Ca urmare, prezentarea unui produs / serviciu educațional trebuie să cuprindă:

- + potențialii beneficiari și condițiile de înscriere (nivel prealabil de formare, vârstă, sex, motivație, caracteristici speciale (șomaj/handicap etc.);

- + obiectivele formăm - competențe și capacități ce vor fi formate sau dezvoltate;

- + conținutul formării propuse - domeniu, specialitate, rezultate așteptate, situații de formare etc.;

- + metodologia utilizată;

- + formatorii - calificare, experiență, nivel în ierarhia organizației etc.;

- + atestarea sau acreditarea, prin acte oficiale sau nu (procedură care, în

foarte multe sisteme educaționale, este încă

monopol de stat), precum și natura probelor/examenelor care conduc la obținerea lor;

- + durata formării propuse;

- + locul formării care poate fi un avantaj dar și un handicap.

Prețul - chiar și în cazul în care produsul serviciul respectiv este oferit gratuit, deoarece în ultimul timp, se face tot mai simțită tendința de a lua în considerare și cheltuielile indirecte, cum ar fi

cele pentru materiale, rechizite, echipamente, pregătire suplimentară contra cost etc., care trebuie cunoscute de către beneficiar. În acest sens, este necesară identificarea marilor categorii de potențiali clienți care pot beneficia de un anumit produs /serviciu educațional, având în vedere și posibilitățile de plată: cei mai mari consumatori de educație și formare (contra - cost) sunt organizațiile economice, urmează colectivitățile teritoriale și apoi marele public, ale cărui disponibilități bănești pentru educație sunt în continuă creștere (cel puțin în lumea occidentală).

Distribuirea produsului/serviciului respectiv, aplică modul în care acesta ajunge la grupurile-țintă:

locul și posibilitățile de acces, agenții de relații publice etc. Aici sunt prezentate adresa și modalitățile de transport, rețeaua de telecomunicații (telefon, fax, E-mail etc.), prețul cazării, posibilitățile de recreere etc. Acest punct are o mai mică importanță în învățământul public obligatoriu, unde rețeaua de distribuție este

prestabilită, de regulă, pe baze strict geografice. Importanța lui crește, însă, pe măsura nivelului de școlaritate (mai ales în învățământul universitar și în cel privat indiferent de nivel). Ca un caz specific, menționăm învățământul la distanță, prin corespondență, prin INTERNET sau televiziunea educațională), unde problema distribuției este esențială.

Promovarea, publicitatea și „ambalarea” produsului / serviciului educațional, adică aducerea lui la cunoștință și prezentarea în fața potențialilor clienți, prin diferite mijloace: direct (poștă, telefon, E-mail) sau indirect (mai ales prin mass-media). Promovarea se referă atât la instituția educațională care furnizează un anumit produs / serviciu educațional cât și la fiecare produs / serviciu în parte. Importante sunt atât alegerea suportului promoțional adecvat (broșuri, afișe, pliante, cataloage, răspunsuri telefonice preînregistrate, INTERNET, anunțuri în ziare, „clipuri” la posturi de radio și TV), prin care se realizează comunicarea cu potențialii clienți, cât și valorizarea la maximum a calităților produsului

/ serviciului oferit.

Există trei mari etape promoționale: anunțul (existenței respectivului produs / serviciu), informarea (care îl descrie), informarea pentru vânzare (care cuprinde, pe lângă informațiile mai detaliate și condițiile de furnizare). Foarte importantă este formarea și păstrarea, prin tehnicile promoționale, a unei „imagini de marcă” adecvate și individualizate.

Prin urmare, importanța marketing-ului educațional tinde să crească datorită unei serii de factori, dintre care enumerăm:

- factorii demografici - scăderea efectivelor școlare și îmbătrânirea populației;
- nevoia creșterii eficienței generale a educației școlare;
- multiplicarea ofertanților de educație și a produselor / serviciilor educaționale oferite;
- restructurarea sistemului public de educație pentru a face față nevoilor unei societăți în schimbare;
- reculul culturii occidentale și globalizarea problemelor economice și sociale.

Bibliografie: Marketinkg Educational - suport de curs

MANAGEMENTUL ȘI EVALUAREA PERFORMANȚEI ORGANIZAȚIILOR DIN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

**GABRIELA LIVIA CURPĂNARU - profesor-metodist
Casa Corpului Didactic Neamț**

„Performanța înseamnă atât comportamente, cât și rezultate. Comportamentul emană de la performer și transformă din noțiune abstractă în acțiune concretă. Nefiind doar instrumente de obținere a unor rezultate, comportamentele sunt, prin ele însele, și rezultate – produsul efortului fizic și cerebral depus pentru executarea sarcinilor – și pot fi judecate aparte de rezultate.” (Brumbach, G. B. (1988) ‘Some ideas, issues and predictions about performance management’, Public Personnel Management, Winter: 387–402.)

Obiective:

- înțelegerea conceptului de evaluare a performanțelor angajaților unei organizații de învățământ preuniversitar;

- conștientizarea importanței utilizării unor criterii variate și potrivite pentru evaluarea obiectivă a performanțelor angajaților;

- evidențierea unor metode relevante de evaluare a performanțelor salariaților unei organizații;

- înțelegerea impactului pe care procesul complex de evaluare a performanțelor îl poate avea asupra alegerii carierei preuniversitare și motivației în muncă a resurselor umane ;

- identificarea principalelor avantaje și dezavantaje ale evaluării performanțelor resurselor umane;

- înțelegerea procesului complex de evaluare a performanțelor resurselor umane într-o organizație din sistemul de învățământ preuniversitar din România.

Managementul performanței – cadrul teoretic

- ✓ Performance (engl.) = execution of an action
- ✓ Performanță (ro) = rezultat excepțional, realizare deosebită
- ✓ Performance management -

> Managementul performanței

- ✓ Managementul performanței – include acele activități care asigură atingerea obiectivelor într-o manieră eficientă și eficientă.

Managementul performanței reprezintă un concept nou în domeniul managementului, chiar dacă cele mai multe dintre elementele sale majore există, sunt cunoscute sau se practică de multă vreme. Din totdeauna angajații urmează cursuri de pregătire profesională, lucrează din greu multe ore pe zi, superiorii le evaluează performanța iar în organizație se desfășoară procese diverse.

Managementul performanței reamintește managerilor și angajaților că toate aceste activități produc rezultate. Cursurile de pregătire profesională, înaltul angajament în îndeplinirea sarcinilor sau multele ore de muncă intensă nu reprezintă rezultate prin ele însele, ci doar premise ori condiții pentru obținerea rezultatelor. Contribuția majoră a managementului performanței este focalizarea pe obținerea rezultatelor, de exemplu produse și servicii pentru beneficiarii din interiorul și din exteriorul organizației. Accentul este mutat de pe efort și ocuparea timpului pe rezultate și eficacitate.

În prezent, organizațiile se confruntă cu provocări mai numeroase și mai

mari decât în orice alte momente din trecut. Concurența sporită obligă organizațiile să fie foarte atente atunci când aleg strategiile prin care urmăresc să rămână competitive.

În plus, este nevoie ca toată lumea din organizație și toate procesele și sistemele să acționeze și să funcționeze eficient, adică să realizeze exact ceea ce trebuie realizat, în modul potrivit și la timpul potrivit.

Doar atunci când toate rezultatele din diverse zone de activitate sau unități și compartimente ale organizației continuă să fie în concordanță cu rezultatele de ansamblu, organizația poate supraviețui sau prospera. Atunci putem spune că organizația și părțile ei componente sunt performante.

Obiectiv general: creșterea eficacității organizațiilor prin îmbunătățirea rezultatelor angajaților și prin dezvoltarea capacităților acestora.

Organizație:

- ✓ Planificare strategică
- ✓ Stabilirea obiectivelor organizației
- ✓ Monitorizare progres
- ✓ Control strategic
- ✓ Implementarea măsurilor de optimizare

Recompensarea performanțelor Angajații / Resursele umane:

- ✓ Stabilire obiective
- ✓ Monitorizare
- ✓ Evaluarea rezultatelor

- ✓ Recompensare sau penalizare

Managementul performanței înglobează procesele de măsurare a rezultatelor și de evaluare a personalului (Armstrong, 2004).
Managementul performanței = Competențe, cunoștințe și abilități + Motivație

Context

Evaluarea performanței reprezintă:

- Procesul prin care se urmărește gradul de îndeplinire a obiectivelor și sarcinilor, precum și gradul de respectare a standardelor de lucru.
- Procesul de comparare a performanței reale, actuale cu standardele de performanță și acordarea unui punctaj general.

Obiectivele reprezintă acele ținte prestabilite care oferă repere ale activității și direcționează eforturile personalului spre rezultatele dorite, așteptate la un anumit interval de timp.

Obiectivul evaluării performanței este de îmbunătățire continuă a performanței individuale, de grup și ale întregii organizații.

Standardele de performanță includ măsurarea obiectivelor de performanță din punct de vedere cantitativ, calitativ, eficiență, limite, termene.

Procesul de evaluare a performanței presupune:

- ✓ Stabilirea standardelor de performanță;
- ✓ Stabilirea obiectivelor măsurabile;
- ✓ Măsurarea performanței actuale;
- ✓ Compararea performanței actuale cu standardele;
- ✓ Stabilirea discuției de evaluare cu angajatul;
- ✓ Inițierea acțiunilor corective.

Performanța organizației este determinată de performanța individuală și cea colectivă.

Evaluarea performanței organizațiilor din sistemul de învățământ preuniversitar

CE SE EVALUEAZĂ?

- ✓ Evaluarea rezultatelor obținute de elevi
- ✓ Evaluarea personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ
- ✓ Evaluarea curriculum-ului
- ✓ Evaluarea logisticii didactice
- ✓ Evaluarea managementului
- ✓ Evaluarea organizației în ansamblu

Diferențe dintre managementul performanței și evaluarea performanței

Una dintre funcțiile-cheie ale managementului reprezintă managementul performanței și evaluarea performanței, cu aplicație atât la nivel organizațional, cât și la nivel individual. Aceste două procese-cheie nu pot fi separate unul de celălalt, întrucât managementul performanței este atât un predecesor, cât și un continuator al evaluării performanței. Nivelul tradițional la care managementul performanței este utilizat în organizații este cel individual, dedicat îmbunătățirii performanței angajaților în context organizațional. La nivel individual, managementul performanței este reprezentat de un sistem integrat utilizat pentru a îmbunătăți în mod constant performanța tuturor angajaților.

Aceasta presupune definirea obiectivelor și a criteriilor de evaluare, evaluarea performanței în raport cu aceste standarde, coordonarea activă a tuturor nivelelor performanței și maximizarea procesului de învățare și dezvoltare.

*„Dacă nu poți măsura ceva, nu-l poți înțelege,
Dacă nu-l poți înțelege, nu-l poți controla,
Dacă nu-l poți controla, nu-l poți îmbunătăți.”*
H.I. Harrington

Evaluarea performanțelor, numită și clasificarea angajaților sau evaluarea rezultatelor sau

aprecierea angajaților, constă în estimarea gradului în care angajații își îndeplinesc responsabilitățile de serviciu.

Evaluarea resurselor umane presupune trei activități distincte: evaluarea comportamentului, evaluarea potențialului și a capacității de dezvoltare, **evaluarea performanțelor obținute.**

Corectitudinea procedurilor de evaluare a performanțelor depinde în mare măsură de calitatea metodelor folosite, ceea ce presupune:

- validitatea rezultatelor (reflectarea adevărului);
- fidelitatea determinărilor (reproductibilitatea determinărilor);
- echivalența rezultatelor (convergența evaluărilor realizate de evaluatori diferiți);
- omogenitatea internă (constanța estimărilor parțiale);
- sensibilitatea instrumentelor

folosite (gradul de diferențiere a rezultatelor).

Bibliografie:

1. Avasilcăi, S., Huțu, C.A., Van der Wie le, A. – De la asigurarea calității la excelență organizațională, Editura Economică, București, 200;
2. Huțu, C.A., Avasilcăi, S., Apostolu, A. – Introducere în asigurarea calității, Editura Economică, București, 2001;
3. Pitariu, H. – Managementul resurselor umane. Măsurarea performanțelor profesionale, Editura ALL, București, 1994;
4. Avasilcăi, S. – Managementul performanței organizaționale, Editura Tehnopres, 2001, Iași;
5. Avasilcăi, S. – Managementul performanței, suport curs în format electronic.

BRANDUL INSTITUȚIONAL – ÎNTRE MOFT ȘI NECESITATE

Cristina Neculăeș, profesor doctor la Colegiul Național „Calistrat Hogaș” Piatra-Neamț

Tema articolului poate fi considerată nepotrivită pentru specialitatea pe care o predau – limba și literatura română – și pentru o instituție ca aceea în care activez, mai exact un colegiu din sistemul de stat. Totuși, pornesc de la premisa că, prin tot ceea ce facem, fie că avem acest deziderat sau nu, construim o imagine. Din perspectiva unui profesor care constituie o comunitate educațională, dar, mai ales, din perspectiva membrului Comisiei de Evaluare și de Asigurare a Calității sau a responsabilului Comisiei de promovare a imaginii colegiului, sunt convinsă că fiecare acțiune contează și că fiecare detaliu are însemnătatea lui. Asemenea lui Henry Ford, cred că „Nu îți poți crea o reputație pe baza lucrurilor pe care ai de gând să le faci.” Reputația presupune o strategie, tenacitate și viziune clară.

Societatea actuală a demonstrat deja importanța construirii unui brand. Donald Trump, cunoscutul miliardar american, îi învață pe viitorii manageri, la Școala sa de Business, cum să construiască bunul cel mai de preț al unei companii – brandul. Exemplul cel mai concludent este chiar brandul Trump, care impune cel mai înalt standard calitativ, indiferent de obiectul de activitate al companiei: „Dacă fac un teren de golf, trebuie să fie cel mai bun. Dacă scot o colecție de costume, trebuie să fie nemaipomenită. Sunt foarte meticolos când e vorba de

lucruri care țin de brandul meu.” (Don Sexton, *Branding*, traducere de Cătălin – Alexandru Georgescu, Ed. Curtea veche, București, 2012, p. 11). Nu pot să nu aduc în discuție preocuparea autorităților noastre, în ultimii ani, pentru a construi un brand de țară. Celebra frunză de palmier, care a costat 800 000 de euro, a fost lansată în 2010, iar, din 2010 până în 2013, au fost cheltuite 13 milioane de euro, din fonduri europene, pentru promovare. În timp ce fostul ministru al turismului susține că frunza a primit mai multe premii internaționale și aprecierile specialiștilor în domeniu, Gabriel Liiceanu, cu prilejul sărbătoririi a 20 de ani de la prima ediție a volumului *Nostalgia* al lui Mircea Cărtărescu, a numit brandul ales, fără menajamente, o eroare, recomandând concentrarea pe valori de tipul lui Cărtărescu (<http://romaniatv.net>). Noul ministru al turismului a lansat, pe pagina personală de facebook, un concurs de idei pentru alegerea unui nou brand turistic al țării. La fel de concludentă este povestea dâmbovițeană a micilor. O directivă a UE ar fi putut elimina din rețetă bicarbonatul de sodiu. În rețeta din 1902, la un kilogram de carne, se adăugau 1 - 2 grame de bicarbonat, care conferă frăgezime și savoare cărnii. A fost nevoie de intervenția europarlamentarilor români și de intervenția prim - ministrului, pentru a salva acest fel de mâncare îndrăgit de români. Vocea străzii a găsit și justificarea acestei intervenții: „Micii e brand de țară, dom le!”.

La începutul anilor '80, când se făceau studii de pionierat, Warren Buffet a comparat cultura organizațională cu mărețele castele ale Evului Mediu. Acestea erau umplute cu apă și, cu cât șanțurile erau mai late și mai adânci, cu atât castelele erau mai ușor de apărat. La noi, cu 130 de ani în urmă, a fost adoptată prima lege cu privire la marcă. Studiile de specialitate deosebesc însă între marcă și brand. Marca reprezintă ceea ce poți proteja din punct de vedere legal, în timp ce brandul semnifică percepția oamenilor asupra unui produs sau serviciu. În *Landor Lexicon*, brandul este definit drept suma tuturor caracteristicilor tangibile și intangibile, care individualizează o ofertă și o fac unică. W. Olins, specialist în brand, vorbește despre două planuri ale brandingului: pe de o parte, **elementele de suprafață**, care sunt observabile, vizibile, și, pe de altă parte, **simbolurile de profunzime**.

Un element de suprafață al brandului Colegiului Național „Calistrat

Hogaș”, Piatra – Neamț este clădirea, veche de 104 ani, păstrând eleganta patină interbelică. Placa dezvelită la centenarul colegiului exprimă sintetic aspirațiile acelor care muncesc și învață în „Hogaș”: „Drum lin prin destin,/ Fapte vrednice de rosturi temeinice!”.

Avem un drapel al instituției, o stemă și un logo. Așa cum am fost consiliați de specialiști, le-am constituit ținând cont de identificatori. În cazul nostru, culorile alese sunt albastru și gri – argintiu. Albastrul este considerat culoarea cea mai adâncă, în care privirea intră fără obstacol. Este calea reveriei și asigură detașarea față de lume și înălțarea în sfere înalte. Este culoarea înțelepciunii transcendente. Argintiul reprezintă, la

rândul său, curajul și înzestrarea psihică. Simbolul care ne reprezintă este

floarea-de-colt (*Leonipodium Alpinum*), numită și floarea reginei sau floarea doamnei. Din 1933, în România, este o plantă ocrotită de lege. Este specială, acoperită cu peri catifelati, argintii și este descrisă, în *Dicționarul de simboluri florale*, drept un simbol al dragostei: bărbații își demonstau dragostea, îndemânarea și curajul, culegând o floare-de-colt de pe stâncile

ascuțite ale munților și oferind-o iubitelor. **Floarea-de-colt** este asociată îndrăznelii și curajului nobil.

Deviza colegiului este „Non scholae, sed vitae discimus.”, aserțiune aparținând filozofului și dramaturgului latin Seneca. Site-ul colegiului <http://www.calistrathogas.ro> și blogul CNCH, <http://hogas.wordpress.com> sunt parte integrantă a imaginii noastre.

Imnul colegiului (muzica: prof. Ionel Ceobanu; versuri: prof. Alina Pamfil) este un veritabil omagiu adus patronului nostru spiritual: „**E Calistrat Hogaș, / Vestit cărturar, călător legendar, / E Calistrat Hogaș, / Bătrânul meu colegiu centenar.**”

Revista CNCH, „Zece +”, expresie a vieții colegiului, a ajuns deja la numărul 25, iar anuarul colegiului a înregistrat trei ediții valoroase.

Ceremoniile mențin vie conștiința apartenenței la o comunitate respectată și susțin permanent prestigiul instituției: *Diploma de Excelență Instituțională* (2010), *Diploma de Școală Europeană* (2012), *Trofeul „O activitate de succes în Școala Altfel”* (2012, 2013). *Concursul Național de Creație „Calistrat Hogaș”* etc. Sunt confirmări ale muncii intense din școală și ale dorinței noastre de autoperfecționare.

Brandul nostru este sprijinit de personalități, mari profesori și absolvenți deosebiți, a căror trecere prin „Hogaș” a lăsat urme adânci: Eugenia Popovici și Valentina Focșa, întemeietoarele colegiului, Constantin Borș, talentatul profesor de matematică, Elisabeta Bostan, regizor de film, Iulia Hălăucescu, pictor, „doamna acuarelei românești”, Valeriu Arteni, ambasadorul României în Coreea de Sud, Vietnam și Pakistan etc. La acest brand, contribuie discret, dar constant, echipa actuală, de

aproximativ 50 de profesori, la care se adaugă personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic, având speranța că efortul lor are sens și adaugă substanță. De fapt, suma brandurilor personale alcătuiește brandul instituțional.

Elementele de profunzime ale brandului se referă la abordarea criticilor cu obiectivitate. Oamenii „Hogașului” sunt deschiși oricăror propuneri și colaborează excelent cu *Asociația Părinților din CNCH* și cu *Asociația „Hogaș - 1910”*. CNCH încearcă să fie un trend-setter (de exemplu, singurul din județ care are clase de filologie bilingv engleză), fie un fast – follower (dacă unele licee au înființat mai multe clase de științe ale naturii, „Hogașul” a inclus în planul de școlarizare, clase cu același profil, dar cu predarea intensivă a limbii engleze). Profunzimea brandului are în vedere, în principal, valorile, normele, cutumele. În *Planul de dezvoltare instituțională*, este specificat faptul că acest colegiu vizează, pentru elevii săi, „performanțe superioare”, în vederea „împlinirii sociale, cunoscute și recunoscute, aici și oriunde”.

Brandul este o noțiune relativ nouă, dar interesantă, deschisă tuturor inovațiilor și metamorfozelor. Unii îl pot considera un moft, o modă, ca multe altele. Alții îl iau în calcul, drept un element important. Managerii actuali îngrijesc și sporesc brandul instituției, profesionist, asigurându-i un anume statut în ierarhia județeană și națională. Eficiența brandului poate fi redusă la clișeu „Noblesse oblige.” Cu alte cuvinte, **brandingul este esențial în marketing, dar îți configurează, automat, un standard foarte înalt.**

DIRIGINTELE SI ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

Smaranda Lăcrămioara - profesor la
Colegiul Național Petru Rareș Piatra Neamț

Achibetachi Enrique
Andriescu Antoniu
Agostoaia Perlu
Atomei Riccardo
Babin Adrian
Balasa Sorina
Befuroes Elena
Cretu Teana
Curlacu Sergiu
Ebenochuta Eric
Garescu Stefan
Grosu Sorina
Iraha Ioana

Luca Armando
Mihalache Smaranda
Mitrea Ilina
Moneanu Cotar
Pasca Maria
Popa Andrei
Poncau Marian
Rabegiu Andrei
Sandu Tudor
Smochina Mihaela
Sulea Stefan
Vamanu Matei

**COLEGIUL NATIONAL
PETRU RARES**

Coordonator: prof. Smaranda Lăcrămioara
Instructor: prof. Cazacu Petru

CONCERT DE XILOFOANE

C.N.P.R.
B

O idee năstrușnică...24 de xilofone "de jucărie" au fost pe lista de discuții a dirigintelui cu parinții clasei aVa B, CNPR.....așa începe povestea unui proiect îndrăzneț.

La primul consiliu al fiecărei generații de boboci, discursul meu începea timid cu o propunere de activitate extrașcolară, o formație de xilofone. De fiecare dată discuțiile erau legate de partea pecuniară, de lipsa urechii muzicale a unora, de lipsa timpului pentru studiul instrumentului...și mai apoi întrebarea: Ce legatură este între xilofone și dirigenție?

Visul dirigintelui intra în stand-by, pentru o vreme activam alte vise. Teatrul, dansul, drumețiile, revistele școlare, albume de amintiri, expoziții cu lucrări manuale, activități de voluntariat, realizarea machetelor, crearea vestimentațiilor din materiale reciclabile, educarea alimentației echilibrate, păstrarea tradițiilor.

Baza materială din școli în domeniul instrumentelor muzicale este săracă. Un pian, o pianina, o chitară, o mandolină veche se mai află rătăcite într-un depozit, dar 24 de xilofone .....nu.

"Lemnul care sună" – xilofonul, instrument popular care deshide sufletele celor care lovesc cu gingășie clapele așteptă cu nerabdare să fie descoperit.

Cu aceste cuvinte am încercat din nou să ajung la sufletele bobocilor promoției 2011 și a părinților lor. Visul dirigintelui a început să prindă contur, când părinții mi-au dat ok-ul chiar dacă pe chipul lor se citea: "Să vedem ce-o să iasă".

Așteptarea lungă.... de douăzeci de ani a acumulat energii neimaginabile de dirigințele dornic să facă instrumentul uitat să sune. Cu greu am cumpărat xilofonele pentru că niciun site de specialitate nu avea pe stoc 24. Cu toate acestea până să ajungă comanda am început lecțiile alături de domnul profesor Cazacu Petru, un profesor pensionar de peste 80 de ani,

bucuros că poate să facă din nou, după 30 de ani acest lucru.

După trei luni de muncă, a venit ziua primului concert.

Dirigințele, profesor de informatică și educație tehnologică și-a pus toată priceperea în realizarea afișelor, albumelor, invitațiilor, costumelor și a meselor pentru xilofone.

Freamăt, emoții, mulți curioși, o sală de festivități neîncapătoare .....un dirigințe emoționat prezintă povestea celor 24 de xilofone. Liniștea care a urmat a adus în dar sunete noi. Măinile emoționate loveau cu grija clapele de lemn într-un "Joc de copii", "O bătuță de la Gârcina" și un "Vals". Visul dirigintelui a prins contur. Au urmat alte concerte în muzee, școli, parcuri, săli de concurs, televiziune, centre de plasament și ori de câte ori era nevoie. Diplome, felicitări, interviuri, o lume nouă alta decât cea de la clasă.

Am primit admirația ambasadoarei Suediei la București. În cariera domniei sale a mai întâlnit o formație la fel de numeroasă doar în Mexic, alcătuită din copii din aceeași clasă. Fiecare apariție e o povestea care merită spusă, pentru că visele se împlinesc și dirigințelor și xilofonelor.

ROLUL ACTIVITAȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN ȘCOALĂ

Socol Valeriu - profesor la Școala Gimnazială „I. Gervescu” Săvinești

Activitățile

extracurriculare au o importanță deosebită la nivel de școală. Majoritatea școlilor din România pun un accent deosebit pe activitățile extrașcolare realizându-se o îmbunătățire evidentă a performanței școlare. S-a observat faptul că activitatea de învățare dă rezultate mult mai bune dacă este îmbinată și cu activități de recreere, cu activități care să vină în beneficiul școlarului cum sunt cele de loisir. În momentul în care optează pentru diverse activități extracurriculare, copiii sunt nevoiți să le îmbine armonios cu studiul, care nu poate fi ignorat sau pus pe locul al doilea. Aceștia devin mai responsabili cu datoriile pe care le au, învață să-și organizeze programul eficient și își formează cât de timpuriu un simț al managementului timpului ce le va folosi pe viitor, în carieră. Săptămâna 7-11 aprilie a anului școlar 2013-2014 este dedicată acestor activități, scopul acestui program fiind de a implica toți elevii și cadrele didactice în activități care să fie în concordanță cu cerințele și preocupările elevilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii, elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară

dobândind însușirea a noi cunoștințe. Excursia reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înțeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci și ca un act de ridicare a nivelului cultural.

Serbările și festivitățile - marchează evenimentele importante din viața școlarului. Din punct de vedere educativ importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor

răsplata primită după muncă și de asemenea au un rol de motivare, mai puțin semnificativ.

Concursurile școlare - sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare având, în același timp, o importanță majoră și în orientarea profesională a elevilor, făcându-le cunoscute toate posibilitățile pe care aceștia le au.

Proiect județean „Sport și Loisir”- Școala Gimnazială I. Gervescu Săvinești

Parteneriatele ajută elevii să facă schimburi de experiență cu alți elevi, să aibă o altă viziune față de

școală și mai târziu să aplice ceea ce au dobândit prin astfel de parteneriate în viața de zi cu zi. Atunci când școala reușește să atragă părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității prin astfel de acțiuni, să realizeze activități cu caracter educațional împreună, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi.

Un aspect foarte important îl reprezintă promovarea activităților prin realizarea de conferințe de presă unde pot fi invitați reprezentanți din mass-media pentru popularizarea evenimentului respectiv, informarea publicului larg și implicarea comunității, aplicarea unor chestionare elevilor, cadrelor didactice și părinților pentru analiza atentă a impactului activităților desfășurate, realizarea de articole de presă, prezentarea activităților pe site-ul propriu, fotografii, filme etc.

Bibliografie:

Cernea, Maria, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*, „În învățământul primar”, nr.1/2000, Editura Discipol, București
 Decun, Livia, *Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ*, „Învățământ primar”, nr.4/1998, Editura Discipol, București;
 Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar*, în „Învățământul primar”, nr.3/2000, editura Discipol, București;
 Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2002

POSITIVE LIFE – VIAȚA LA POZITIV

Mihaela Zachman - profesor la Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Piatra Neamț

Programul Educațional Național - Internațional *“Live positive life”* se desfășoară pe parcursul întregului an școlar și se materializează cu organizarea unui concurs tematic, unul. Boardul de organizare: Liceul Tehnologic „Independența” Sibiu a selectat alese teme astfel încât preocuparea principală să aibă în centrul atenției dezvoltarea abilităților creative ale elevilor și petrecerea timpului liber într-un mod sănătos, constructiv, într-un stil de viață optimist, prin socializare.

Acțiunile realizate de elevii noștri se află în competiție cu alte unități școlare din întreaga țară și constau în realizarea de „Module” pe arii tematice: desene-pictură, fotografii, creație literară, promovarea unui stil de viață sănătos, prezentări de scenete de teatru, întâlniri cu presa, dezbateri, creație vestimentară pentru majorete, dansul majoretelor, înălțare zmeu.

Activitățile au ca scop dezvoltarea aptitudinilor și atitudinilor pozitiv-educative ale elevilor și supravegherea modului de petrecere a timpului liber în colaborare cu familia.

Participarea în program se realizează prin „Echipa voluntarilor pozitiviști” formată din elevi și profesor coordonator, are ca scop atragerea de alți parteneri locali, alte instituții școlare pentru activitățile pe care le vor desfășura, aflate într-o continuă

colaborare cu directorii instituției noastre de învățământ: director, profesor Lucica Boroș și director adj. Micșunica Popa.

Activitățile din fiecare Modul creativ se desfășoară pe parcursul acțiunilor de relaționare-socializare, îndemânare artistică, petrecerea timpului liber, ecologie și protejarea mediului înconjurător, de lectură și vizitarea unei biblioteci, interpretarea de scenete artistice, sau on line “travelling words” prin comunicare virtuală, prin e-mail între toate școlile participante în program.

Fiecare acțiune se finalizează cu o expoziție realizată la panourile publicitare ale instituției școlare, lucrările selectate au la bază criteriul originalității dar și prin postarea pe pagina Facebook a liceului: Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Piatra Neamț - Viața la pozitiv, unde se primesc voturi la nivel național, și nu numai atât, fiecare cadru didactic responsabil, coordonator al unui modul de creație va realiza la finalul acestuia un raport de evaluare pe care îl prezintă board-ului de organizare pentru evaluarea finală la nivel național.

Aptitudinile creatoare ale elevilor nu se dezvoltă de la sine, ci prin exerciții de inițiere în tehnicile creației artistice, prin lărgirea orizontului lor artistic în funcție de gradul de dezvoltare a sensibilității, a gândirii, a imaginației și a limbajului elevilor în toate domeniile.

Menirea noastră ca profesori este să cultivăm spiritul inovator, să descoperim

latura creativă și pozitivă a elevilor noștri, acel mod clar, simplu de a exprima ceea ce simte. Rând pe rând, coordonatorii acțiunilor au descoperit că cei mai mulți elevi privesc viața într-un mod „pozitiv”, cu gingășie și candoare, pentru elevii noștri, „viața pozitivă” înseamnă armonie cu cei din jur, acceptare, sensibilitate și respect.

Ne aflăm în cel de-al II-lea an de colaborare în acest program și am remarcat cu satisfacție profesională că „experimentul” cu elevii privind promovarea pozitivismului în școala noastră, în cadrul comunității, în colaborarea cu familiile, toleranța, atragerea de parteneri noi a reușit și se extinde la nivel municipal. În acest sens, în 28 aprilie în cadrul Casei de Cultură a municipiului se va desfășura ZIUA POZITIVĂ a tuturor instituțiilor de învățământ eveniment organizat de către Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Piatra Neamț, prilej prin care ni s-au alăturat și alte instituții de învățământ dorind să trăiască VIAȚA LA POZITIV!

UNIREA NAȚIUNEA A FĂCUT-O

Vasile Ciubotaru – profesor la
Școala Gimnazială „ Prof. Gheorghe Dumitreasa ” Girov

Construirea actualei societăți, cu noi și complexe cerințe ale individului, în calitatea sa de cetățean, îl determină pe profesor să valorifice calitativ potențialul formativ și instructiv al studierii istoriei în școală, dezvăluind avantajele promovării liberei inițiative și a competenței pentru lumea de azi și de mâine ... și poate nu întâmplător, cu aproape un secol în urmă, Spiru Haret, printr-o circulară, îndemna cadrele didactice să transforme predarea istoriei patriei într-o sursă de exemplaritate: „ Căutați a face pe copii să prețuiască evenimentele mari ale istoriei noastre mai mult decât pe acelea din istoria altor popoare; să se convingă că strămoșii lor au fost eroii ce au luptat și și-au vărsat sângele ca să conserve țara care îi adăpostește

astăzi, redeșteptați în inimile lor aceeași aprinsă iubire de țară pe care și ei trebuie să o aibă ca urmași ai acestor eroi ”.

Un eveniment major în evoluția modernă a societății românești a fost „ Mica Unire ” din 1859 și domnia lui Alexandru Ioan Cuza (1859 – 1866) care, și anul acesta, a fost evocat prin manifestări școlar-artistice.

Vineri, 24 ianuarie 2014 Școala Gimnazială Nr. 1 Războieni, jud. Neamț, a fost gazda celei de-a XI-a ediții a concursului zonal – Unirea Principatelor Române. Acest concurs

face parte din proiectul educațional „ Unirea Principatelor Române ” –

concurs național, proiect inițiat de Școala Gimnazială „ Prof. Gheorghe Dumitreasa ” Girov în parteneriat cu Școala Gimnazială Nr. 1 Războieni, I.S.J. Neamț, C.C.D. Neamț, Biblioteca Județeană „ G. T. Kirileanu ” Neamț, Complexul Muzeal Județean Neamț, Asociația Învățătorilor din județul Neamț.

Concursul a reunit echipe de câte 4 elevi din clasele a VIII-a și a IV-a (în total 48 de elevi) din următoarele școli din județ: Școala Gimnazială „ Prof. Gheorghe Dumitreasa ” Girov, Școala Gimnazială Tupilați, Școala Gimnazială „ Dr. Emanuil Rigler ” com. Ștefan cel Mare, Școala Gimnazială nr. 8 Piatra Neamț, Școala Gimnazială „ Pr. Gheorghe Săndulescu ” Dragomirești, Școala Gimnazială Nr. 1 Războieni. La secțiunea pentru clasa a VIII-a a participat și un echipaj de la Școala

Gimnazială „ Alexandru cel Bun ”
Icușeni, com. Vorona, jud. Botoșani,
coordonat de profesorul Gicoveanu
Mihai, nemțean la origine.

Alături de elevii acestor școli au fost
prezenți managerii instituțiilor
școlare, profesori de istorie,
învățători și, de asemenea,
reprezentanții partenerilor. Ne-au
onorat cu prezența: prof.
Lăcrămioara Secară - director
C.C.D. Neamț, prof. dr. Dorin Nicola
– director adjunct al Complexului
Muzeal Județean Neamț, prof. Liviu
Rusu – președinte Asociația
Învățătorilor din județul Neamț, Viorel
Nicolau – director al Editurii Cetatea
Doamnei Piatra Neamț, bibliotecar
Virgil Cojocaru – Biblioteca
Județeană „G. T. Kirileanu” Neamț,
prof. Daniela Ciubotaru – CJRAE
Neamț. Comunitatea locală a fost
reprezentată de primarul Bogdan
Țarălungă.

Gimnazială „ Dr. Emanuiel Rigler ”
Ștefan cel Mare, com. Ștefan cel
Mare, județul Neamț.

Elevii școlii gazdă au
prezentat un program artistic în care
artizanii „ Micii Uniri ” au prins viață,
iar cântecele patriotice ale elevilor
coordonați de prof. Lupu Ionel ne-au
reamintit mândria de a fi români.
Discursurile invitaților au întreținut
atmosfera de sărbătoare a zilei de
24 ianuarie, transmitând totodată
elevilor sentimentul de mândrie că
participă la celebrarea trecutului.

Premiile acestui concurs au constat
în acordarea de diplome și cărți de
către școala organizatoare
Războieni, Asociația Învățătorilor,
Editura Cetatea Doamnei, Biblioteca
Județeană „ G. T. Kirileanu ”, dar și
oferirea de premii în bani de către
Primăria și Consiliul Local
Războieni.

Ediția a XII-a a concursului
din 2015 se va desfășura la Școala

VALORILE SATULUI ROMÂNESC PĂSTRATE ÎN MUZEUL ETNOGRAFIC

Popa M. Rodica - Prof. învă. primar la Școala Gimnazială Nr.1 Dulcești

Bogăția patrimoniului de valori a culturii materiale și spirituale ale poporului român, a făcut posibilă inițierea acestui proiect.

Readucerea în prezent a unor lucruri deosebite legate de cultura neamului cum ar fi obiecte vechi (căni, străchini, oale și ulcele de lut, stative și obiecte de țesut, covoare, prosoape), veșminte tradiționale (ii, fote, cămăși, bete, ițari, basmale, opinci, suman), icoane etc. m-au determinat să realizez în localitatea mea natală un muzeu etnografic al satului.

Prin proiect urmăresc dezvoltarea unor aptitudini intelectuale, însușirea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților practice la copii. Implicarea elevilor în realizarea proiectului e ca o lecție practică de cunoaștere, păstrare și continuare a tradițiilor culturale, obiceiurilor zonei din care fac parte, elemente care compun dragostea de țară, de neam, sentimente care nu vor fi niciodată perimate.

Scopul proiectului a constat în realizarea unui muzeu etnografic specific zonei Dulcești, loc pentru desfășurarea unor activități care implică obiceiurile, tradițiile, zilele naționale: Ziua Națională a României, Obiceiuri de Crăciun și Anul Nou, Sărbătoarea satului, Zilele

câmpului, Ziua mamei, Ziua copilului etc.

Importanța existenței unui muzeu etnografic în localitate și desfășurarea unor activități în cadrul acestuia cu alte ocazii (vizite, lansări de carte); implicarea școlii și grădiniței în acțiuni școlare și extrașcolare legate de viața satului românesc, implicarea părinților și a comunității locale în proiect ca parteneri în educație și păstrarea filonului specific românesc; realizarea unui schimb de idei, materiale didactice, obiecte cu specific popular și valorificarea experiențelor pozitive în rândul cadrelor didactice, al copiilor, părinților și partenerilor au stat la baza acestui proiect.

Educarea unei atitudini corecte și pozitive față de cultura, tradițiile și obiceiurile poporului român; educarea și dezvoltarea sensibilității copiilor, cadrelor didactice și sătenilor față de valorile culturale ale neamului românesc, repere morale pentru tânăra generație; familiarizarea cu aspecte ale culturii naționale cusut, țesut, impletit, olărit au constituit **obiectivele proiectului.**

Proiectul are ca teme și activități:

- 1. Îmbogățirea muzeului etnografic înființat în cadrul comunei Dulcești cu noi obiecte;**
- 2. Tradiții, obiceiuri de Crăciun și Anul Nou din zona Dulcești-serbări;**
- 3. Învierea Domnului în tradiția poporului român- masă rotundă, expoziție cu ouă încondeiate, cozonaci și pâști după rețete specifice zonei;**
- 4. „Creangă și copii”- concurs privind opera lui Creangă, activități artistico-plastice și o paradă a costumelor populare.**

Proiectul se derulează pe parcursul a patru ani 2011-2012/ 2012-2013/ 2013-2014/ 2014-2015 cu prelungire. La proiect sunt implicați

preșcolari, școlari, cadre didactice părinți și localnici.

Ilustrarea valorilor, tradițiilor naționale românești din ținutul Moldovei prin opera marelui scriitor ION CREANGĂ, dezvoltarea interesului copiilor pentru cultura neamului românesc, posibilitatea de a oferi copiilor variante de petrecere a timpului liber în afara calculatorului, afirmarea și stimularea potențialului creativ al preșcolarilor și școlarilor prin intermediul artelor plastice, literaturii și artei teatrale au fost **argumente** în inițierea și desfășurarea concursului și simpozionului.

Deasemeni am avut ca **obiective:** stimularea interesului copiilor pentru lectură prin studiul aprofundat al operei lui Creangă; educarea dragostei și admirației față de opera sa; dezvoltarea capacității de exprimare plastică, literară, artistică; cultivarea sensibilității artistice a copiilor; atragerea efectivă și afectivă a elevilor și preșcolarilor în organizarea unor activități cu caracter extrașcolar, contribuind la creșterea calitativă a acestora.

Am bucuria să vă prezint a **doua ediție** a concursului județean, „**Creangă și copiii**” la care au participat 173 elevi, din 12 școli partenere. Concursul a avut două secțiuni pentru elevi:

Participare indirectă

- desen/pictură, colaje, având ca tematică aspect din opera lui Creangă- tehnici diferite de lucru;

Participare directă

- concurs cu echipaje de câte 4 copii - viața și opera marelui povestitor (conform programei învățământului primar);

- dramatizări, scenete, monolog, șezători, montaje literar-muzicale.

Ariile curriculare incluse în concurs sunt: limba și literatura română, educația artistico-plastică, educația muzicală și activități practice.

Activitatea s-a desfășurat pe **5 iunie 2013** la **Școala Gimnazială Dulcești** și a avut un impact pozitiv asupra copiilor, deoarece indiferent de secțiunea la care s-au înscris și au participat, toți copiii au fost câștigători; efortul lor a fost răsplătit prin diplome, dulciuri.

Scopul meu a fost să aduc în inimile copiilor cât mai multă bucurie, să le stimulez dragostea față de opera lui Creangă și dorința de a participa la alte ediții ale concursului.

Am reușit acest lucru cu ajutorul colegilor, cu sprijinul conducerii școlii director **prof. Țurcanu Mihai**, conducerea primăriei-primar **Michiu Mihai**, preot **Popovici Mihăiță** și preot **Coșa Ștefan**- membri ai juriului

În cadrul proiectului s-a organizat un **Simpozion Județean „Creangă și copiii”** pentru cadre didactice cu participare indirectă și a cuprins:

- Planificări calendaristice, proiecte didactice la literatura pentru copii (opțional), lectură;
- Jocuri creative folosite în cadrul orelor de limba și literatura română sau în cadrul activităților extracurriculare;
- Materiale diverse privind viața și opera marelui povestitor Ion Creangă;
- Poezii, proză 1 Iunie-Ziua copilului.

Mulțumesc colegelor care au înțeles mesajul concursului și au prezentat activități și materiale interesante în cadrul simpozionului desfășurat la **Școala Gimnazială Dulcești în iunie 2013** cum ar fi: **Ion Creangă- dascăl de suflet al națiunii**

și nu în ultimul rând, prof.înv.preșc. **Căruntu Niculina** și prof.înv.preșc. **Dascălu Luminița**-membre în comitetul de organizare .

române, prof.înv.primar **Ana David** de la Școala Gimnazială Ion Creangă; **Povești și povestiri**, prof.înv.preșc. **Talmaciu Angela** de la Colegiul Tehnic, „Petru Poni”, Grădinița

cu P.P.nr.5,Roman; **Moș Ion Roată și activități de educare a limbajului**

Biserica,,Pogorârea Duhului Sfânt” Dulcești, Biserica Precista Mică Roman, Școala Gimnazială Dulcești, Școala”Alexandru Ioan Cuza”-Grădinița P.P. Nr.3 Roman, Colegiul Tehnic „Petru Poni” –Grădinița P.P. Nr.6 Roman, Liceul Tehnologic,,V. Sav”Roman- Școala Gimnazială „Carol I “, Școala Gimnazială Gâdinți, Școala Gimnazială Tămășeni, Școala Gimnazială Cordon, Școala Gimnazială Ion Creangă, Liceul Teoretic”Vasile Alecsandri” Săbăoani, Școala Gimnazială Nr.1 Pildești-Cordon , Biblioteca comunală Dulcești, Școala Gimnazială „Nicolae Apostol” Ruginoasa.

NIMIC FĂRĂ DUMNEZEU!

Bibliografie:

CREANGĂ ȘI COPIII, Editura Pim, Iași 2013

Unirea dramatizare,prof.înv.preșc. **Casapu Maria** de la Școala Gimnazială Nr.1 Cordon; **Opțional,,Poveștile lui Creangă în interpretarea copiilor”-joc dramatizare,** educ.**Mariana Mologheanu,** Liceul Teoretic,, Vasile Alecsandri Săbăoani; **Structura programului opțional,, Lumea poveștilor”,**prof.înv. preșc. **Dascălu Luminița** de la Liceul Tehnologic,,Vasile Sav” Roman,Școala Gimnazială,, Carol I”; **Un opțional pentru cei mai mici școlari: basmul,**educ. **Grădinariu Mirela** de la Grădinița Cârliig,com. Dulcești; **Proiect didactic-,,Călătorie în lumea poveștilor”,** prof.înv. preșc.**Garlaciou Marilena Roxana** de la Grădinița „Muguri de lumină” Roman; **Proiect didactic,, Noi suntem prietenii animalelor”**prof.inv.preșc. **Căruntu Niculina** Grădinița cu P.P.Nr.3 Roman; **Stimularea interesului pentru lectură,** înv.**Muscă Viorica,** Școala Gimnazială Boghicea; **Stimularea creativității verbale a copiilor prin**

educ.**Gica Barat** de la Lic. Teoretic,,Vasile Alecsandri” Săbăoani; **Modalități de abordare a lecturii la preșcolari, premiză a dezvoltării competențelor de comunicare,** prof.înv.preșc. **Pătrăuceanu Adriana** de la Școala Gimnazială Gâdinți; **Cultivarea frumuseții limbii române la școlari,** înv.**Popa Rodica** de la Școala Gimnazială Pildești- Cordon; **Universul copilăriei în opera lui Creangă,** prof.înv.primar **Mihaela-Elena Atodiresei** de la Școala Gimnazială Gâdinți;,,**Copilăria, una singură și nevinovată”** prof.înv.preșc. **Daniela Smeu,** Colegiul Tehnic,,Petru Poni”, Grădinița P.P. Nr.5 Roman.

Aceste materiale au fost adunate într-o carte „**Creangă și copiii” editată de Pim Iași 2013** pentru a fi puse la dispoziție și altor colegi interesați. Vă invit și vă aștept cu drag la edițiile următoare.

Instituții implicate în proiect: Inspectoratul Școlar Județean Neamț, Casa Corpului Didactic Neamț, Primăria Comunei Dulcești,

„CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE - LABORATOR DE EDUCAȚIE NONFORMALĂ” PROMOVARE PROIECT EDUCAȚIONAL

Mihaela Popa - profesor - metodist Casa Corpului Didactic Neamț

„Nu zidurile fac o școală, ci spiritul ce domnește într-însa.” Regele Ferdinand I

Fiecare profesor dedicat elevilor încearcă să găsească răspunsuri la întrebările:

Obiectivele de referință/competențele specifice au ieșire în viața concretă?

Activitățile de învățare/sugestiile metodologice formulate de autorii programelor școlare sunt relevante pentru viața concretă?

Conținuturile specificate în programele școlare sunt relevante pentru viața concretă?

Ce elemente de educație nonformală /informală se pot utiliza pentru exersarea obiectivelor de referință din programele școlare?

Ce elemente de educație nonformală / informală se pot utiliza pentru introducerea anumitor concepte?

Este centrul de documentare și informare un răspuns la aceste întrebări?

În contextul educațional actual în care învățarea se realizează preponderent prin metode formale, creșterea motivației elevilor poate fi realizată prin activități nonformale și informale. **Centrele de documentare și informare** reprezintă un cadru ideal în care competențele cheie ale elevilor (lingvistice, matematice, științifice – tehnologice, de exprimare culturală, antreprenoriale, civice, interpersonale, interculturale și sociale) pot fi

dezvoltate prin astfel de activități în cadrul proiectelor educaționale.

Prin resursele umane și materiale pe care le oferă, centrele de documentare și informare pot crea cadrul inițierii și implementării unor proiecte care întăresc parteneriatul școală-comunitate, pot reafirma rolul școlii în viața socială și economică a comunității, conectează procesul decizional din instituția de învățământ la realitatea și specificul local. Proiectele educaționale desfășurate în CDI sunt cele care, prin tema aleasă, facilitează accesul grupului țintă (elevi, cadre didactice, părinți etc.) la setul de valori materiale, spirituale, emoționale ale comunității și, în sens larg, ale națiunii.

Centrul de documentare și informare (CDI), aceasta structură documentară pluridisciplinară din școală, în beneficiul elevilor, cadrelor didactice și comunității locale, prin activitatea sa, respectând filosofia și rolul său într-o unitate de învățământ preuniversitar, poate fi definită ca fiind, un loc de dezvoltare personală și profesională, un loc în care cultura trebuie să își găsească locul, prin intermediul acțiunilor precum valorificarea patrimoniului local, animații culturale, expoziții, lansări de carte etc., dar și un **laborator de educație nonformală**.

Proiectul „CDI - laborator de educație nonformală” are drept scop creșterea motivației elevilor prin participare la activități extracurriculare, desfășurate prin metode nonformale și informale și se va derula în intervalul ianuarie - iunie 2014.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt dezvoltarea celor 8 competențe cheie ale elevilor prin 5 metode de educație nonformală și

îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ din cele 5 școli implicate.

În cadrul acestui proiect, Casa Corpului Didactic Neamț, reprezentată de profesor-metodist Mihaela POPA, și-a propus derularea de activități extracurriculare prin metode nonformale și informale pentru a veni în sprijinul achizițiilor competențelor cheie. Aceste activități sunt:

1. Vânătăoare de comori ("treasure hunting") cu... ghicitori în Centrul de documentare și informare, în care prin joc, elevii vor învăța să lucreze în echipă, să își dezvolte aptitudinile de comunicare, să își folosească aptitudinile native pentru rezolvarea sarcinilor și implicit obținerea indiciilor.

2. Biblioteca Vie funcționează ca o bibliotecă normală. Astfel, îți dai un permis ca să pășești în acest spațiu de învățare, găsești aici rafturi cu cărți pe care să le răsfoiești, bibliotecarii/profesori documentariști care îți recomandă cărți ce îți pot schimba viața, un loc unde poți să fii doar tu și paginile cărții pe care ai ales-o. Însă ce face din Biblioteca Vie o experiență minunată? Simplu detaliu că pe rafturi **cărțile sunt oameni** care intră într-un dialog personal cu **cititorul**. Pășind în Biblioteca Vie poți învăța lucruri de la oameni despre care poate că nici nu gândeași că ar putea să îți zică ceva interesant, poți să vezi lumea, măcar pentru puțin timp, cu alți ochi, poți să descoperi despre tine lucruri pe care încă nu le vedeai și poți chiar să vrei chiar să îți spui propria poveste, și mai ales, poți să afli că viața e compusă din poveștile noastre, ale tuturor și că de noi depinde dacă le scriem sau nu.

3. Storytelling sau Arta povestirii - vector al unui mesaj!

este o metodă care are ca punct central povestea, un traseu narativ în care personajul central urmează un șir de etape prestabilite. Povestea nu poate să existe însă, fără povestitor și public. Dialogul dintre aceste trei elemente face ca această metodă să poată fi folosită atât în scop formativ/educațional, cât și terapeutic. Principiul de la care se pornește este că oricine poate spune o poveste. Există povești proprii, există cele consacrate, și, cu siguranță există povești nescrise ce pot fi create chiar în momentul utilizării metodei. Ele implică emoții, valori, experiențe individuale și de grup, probleme și, cu siguranță, multiple soluții. Povestea nu este însă doar a povestitorului. Ea există pentru a fi transmisă, transformată, recreată. Fiecare persoană implicată în proces parcurge, la fel ca și eroul însuși, un traseu inițiativ, unul de învățare.

Procesul implică 3 etape: pregătirea publicului pentru poveste (introducerea în temă), povestea în sine (incluzând elemente legate de voce, tonalitate, obiecte utilizate) și ieșirea din poveste (creație, reflecție, punere în scenă). Este o metodă participativă ce implică publicul în toate cele trei etape.

4. Photovoice – Dumitru

Almaș în satul Negrești - fotografii și povești, aceasta este esența metodei Photovoice. „Photo” înseamnă în engleză „fotografie”, iar „voice” înseamnă voce, adică să „vorbești” prin imagini. Un grup restrâns de elevi face fotografii pe o temă, se întâlnesc în mod regulat și își prezintă unii altora pozele, le discută, împărtășesc opinii și probleme și își construiesc mesajul ca grup. Lângă fiecare poză este notat mesajul autorului ei. Apoi fac o selecție din fotografii și le prezintă publicului sau autorităților pentru a transmite un mesaj puternic care să le susțină cauza. Mesajul transmis prin această acțiune este mult mai puternic decât cel al unei petiții sau al unei expoziții de fotografie simplă și, astfel, publicul poate fi sensibilizat sau convins să adopte o

anumită conduită sau o anumită decizie.

5. Animația socio-educativă-

Termenul „a anima” provine din cuvântul latinesc „animus” care se traduce prin „insufletit”, „a da viață”, „respirație/suflet”; un alt sens al cuvântului „animus” ar putea defini animația în context educativ ca fiind un principiu de reflecție, mai exact „a ajuta să reflecteze”, „a controla sentimentele”. În esență, a anima nu e doar un simplu gest particular de „a da viață grupului”, ci reprezintă și o calitate specifică unei acțiuni. Elementul caracteristic animației socio-educative îl reprezintă activitățile organizate în diferite contexte, altfel spus în toate acele locuri unde este posibilă favorizarea întâlnirii între persoane sau între grupuri și dezvoltarea capacităților de implicare și participare activă la viața publică, dar și favorizarea proceselor de dezvoltare personală și autocunoaștere, integrare socială și culturală.

Metodele de învățare nonformale au obiective educaționale bine definite, sânt active, interactive și creative, au caracter participativ și experiențial și determină implicarea, toleranța, învățarea prin joc, cunoașterea, deschiderea, acțiunea. **Toate modelează atitudini și dezvoltă competențe.**

Metodele de educație nonformală permit transferul și aplicabilitatea cunoștințelor, abilităților, atitudinilor dobândite în contexte formale.

În acest proiect, vom implica un grup țintă format din 115 elevi, din ciclul primar și gimnazial din școli în care există CDI, parteneri în proiect, care vor participa la desfășurarea activităților enumerate prin metode nonformale. Școala „Dumitru Almaș” Negrești, Școala Gimnazială „Ieremia Irimescu” Brusturi, Școala Gimnazială Nr. 1 Țibucani, Școala Gimnazială Bodești, Școala Gimnazială „Gheorghe Pătrașcu” Buruienești-Doljești sunt cele cinci școli, în care există centre de documentare și informare, parteneri în proiect. Întrucât activitățile care se pot desfășura în CDI-uri sunt de multe ori

insuficient exploatate și mediatizate, ne propunem să valorizăm activitățile care se desășoară în aceste centre prin intermediul proiectului, promovând metode de învățare nonformală și informală. Astfel, CDI-urile, prin intermediul acestui proiect, devin adevărate laboratoare de educație nonformală și informală, în care se fac cele mai reușite experimente.

Modelele de bună practică vor fi prezentate în broșura în format electronic „Competențe cheie dezvoltate prin metode nonformale”.

Rezultatele activităților vor fi prezentate în cadrul unei mese rotunde desfășurată la Casa Corpului Didactic Neamț. Vor participa reprezentanți ai școlilor parteneri. Fiecare școală va prezenta activitatea în imagini.

Valorizarea potențialului CDI-urilor existente în școli se poate realiza prin inițierea unor proiecte educaționale, cu activități desfășurate prin metode nonformale și informale.

BIBLIOGRAFIE:

1. Costea, Octavia (coord.), Cerkez, Matei, Sarivan, Ligia, Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009
2. Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare, aprobat prin OM nr. 5556 din 7 octombrie 2011
3. <http://www.nonformalii.ro>

(sursă imagine www.ecn.na)

ATELIER EUROPEAN „MEMORIAL DE LA SHOAH”

Seminar Pestalozzi organizat cu susținerea Comisiei Europene Coordonat de Serviciul de Relații Internaționale de Formare din cadrul Programului Consiliului Europei pentru Dezvoltare Profesională a Personalului din Educație având ca temă

ISTORIA HOLOCAUSTULUI ȘI PREVENIREA CRIMELOR ÎMPOTRIVA UMANITĂȚII

Mirela Clopoțel - profesor de Limba și literatura română la Liceul Tehnologic Economic - Administrativ, Piatra-Neamț

La 1 noiembrie 2005, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite decidea ca data de **27 ianuarie** să devină **Ziua Internațională a Comemorării Victimelor Holocaustului**, prilej cu care s-a desfășurat anul acesta **Marșul vieții** la care au participat 24 de supraviețuitori ai Holocaustului pe o distanță de trei kilometri de la Auschwitz la Birkenau (la 27 ianuarie 1945 trupele sovietice eliberau Lagărul de Concentrare de la Auschwitz-Birkenau din Polonia).

Recunosc că acest capitol, din istoria nu foarte îndepărtată, avea în mintea mea multe semne de întrebare, însă odată cu participarea la Atelierul European „MEMORIAL DE LA SHOAH” la Paris în perioada 24-29 noiembrie 2013, am găsit și posibilele răspunsuri. În calitate de cadru didactic la Liceul Tehnologic Economic - Administrativ Piatra-Neamț, am completat un formular de aplicație de pe site-ul www.coe.int/pestalozzi și împreună cu alte două cadre didactice din județul Neamț am fost selectată alături de profesori din Grecia, Italia, Spania, Franța pentru a participa în cadrul centrului muzeal „MEMORIAL DE LA SHOAH” la diverse seminare și

activități de inițiere în istorie și practici pedagogice pe tema Holocaustului, vizite la diverse alte muzee de acest gen.

Deschiderea lucrărilor atelierului a avut loc în prezența dnei Carole Reich, responsabil de proiect din cadrul Consiliului Europei, a dlui Bruno Boyer, reprezentantul relațiilor internaționale în cadrul Memorialului Holocaustului.

Dar ce este **Memorial de la Shoah**?!

Cei mai mulți dintre istoricii israelieni și chiar o parte dintre istoricii francezi preferă să folosească termenul biblic de origine ebraică *Shoah*, folosit de evrei cu sensul de „catastrofă încă din Evul Mediu și, ulterior, preluat și standardizat în anii 1950 cu sensul de genocidul secolului al XX-lea; holocaust.

Este un Muzeu al Holocaustului situat în centrul istoric Marais din Arondimentul 4 al Parisului, pe o suprafață de 5000 mp, un centru modern de documentare și educație, care include:

Videoteca: 2000 de filme de toate genurile realizate din 1910 până în prezent: ficțiune, documentare, animație, telefilm, conferințe, întâlniri, mărturii audio-video ale supraviețuitorilor Holocaustului, inclusiv 47 de mărturii ale supraviețuitorilor țigani în versiuni originale, nesubtitrate. Un fond de filme **yiddish** este în curs de constituire, iar numeroase titluri sunt disponibile în engleză.

Fonoteca: un bogat patrimoniu muzical ilustrând tradițiile, folclorul, istoria, cântece liturgice, iddish, cântecele lagărelor și ale ghetourilor,

emisiuni radiofonice, discursurile lui Hitler și nu numai.

Resurse multimedia:

300 de site-uri despre Holocaust, genocidul secolului al XX-lea, o

colecție de 40 CD-ROM-uri cu imagini din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, 87 de ore proiecții de arhivă din perioada 1940-1946. De asemenea la *CEM-Centre d'enseignement multimedia* (colecții audiovizuale) sunt păstrate proiectele pedagogice, de orice fel, desfășurate de colegii și licee în călătoriile de studiu la Auschwitz sau la *Concursul Național al Rezistenței și Deportării*.

Fototeca: 120.000 de fotografii straniu luminate dintre care 3000 aparțin copiilor deportați de Franța în lagăre între 1942-1944

Muzeul: ziare, documente, acte de identitate, afișe, decrete de mobilizare, obiecte de îmbrăcăminte ale deportaților, gamele, cufere, scrisori recuperate din taberele de concentrare, obiecte personale etc.

Zidul numelor: sunt gravate 76.000 de nume de evrei: bărbați, femei și copii (11.000).

Cripta: locul de reculegere, o mare stea a lui David sculptată în marmură neagră, este un mormânt simbolic, care conține cenușa a milioane de victime ale persecuției antisemite, recuperată din lagărele de concentrare

de la Auschwitz și din Ghetoul din Varșovia.

Seminarele au avut următoarele teme:

- Fundamentele ideologiei naziste
- Etapele "Soluției finale"
- Viața evreilor în Franța și Europa înainte de Holocaust
- Genocidul țigănilor
- Persecuțiile homosexualilor în timpul regimului nazist
- Războaie și violențe asupra

maselor în sec. al XX-lea

- Cum să se predea Istoria Holocaustului, metode pedagogice
- Filmele și Holocaustul: documentare de arhivă, documentare bazate pe mărturii, lung metraje cinematografice de ficțiune, seriale de televiziune

Iată câteva titluri de filme și nume celebre de regizori:

- *Criminalul*, Orson Wells, 1954
- *Noapte și ceață*, Alain Renais, 1956
- *Lista lui Schindler*, Steven Spielberg, 1994
- *Viața e frumoasă*, Roberto Benini, 1997
- *Trenul vieții*, Radu Mihăileanu, 1998
- *Pianistul*, Roman Polanski, 2002

Specialiștii care au susținut aceste seminare au fost:

Alban Perin – specialist în științe politice, Georges Bensoussan – redactor-șef al Revistei de istoria Holocaustului, Philippe Boukara – istoric în cadrul memorialului, Bruno Boyer – responsabil de relații internaționale în cadrul Memorialului, Régis Schlagdenhauffen – sociolog, cercetător în cadrul Școlii de Înalte Studii și Științe Sociale, Ophir Levy –

profesor la Universitatea Paris III, Cristophe Tarricone – profesor de istorie-geografie și formator la Academia din Grenoble.

Alte puncte importante din program:

- Vizita la Muzeul de artă și istorie iudaică a creat oportunitatea de a afla informații din Evul Mediu până în zilele noastre despre comunitățile evreiești din Europa și adăpostește manuscrise, obiecte unice de cult, de artă și istorice, arhivele afacerii Dreyfus, opere de Chagall sau Modigliani. Tot aici sunt deschise în timpul anului expoziții tematice de fotografie și grafică ale artiștilor contemporani, cu caracter temporar sau permanent, concerte, spectacole pentru copii, conferințe, vizionări de filme, precum și numeroase activități pedagogice de tip atelier pentru elevii tuturor nivelurilor de învățământ.

- Vizita la Drancy – lagăr nazist, locul de triere și detenție pentru evreii care au fost ulterior deportați în lagărele de exterminare din Polonia. Drancy este o suburbie în nord-estul Parisului de unde au plecat 64 de transporturi feroviare, 70.000 de evrei deportați dintre care doar 1542 au rămas în viață la 15 august 1944; o zonă de locuințe transformată în lagăr de internare. La 23 septembrie 2013 și-a deschis porțile Memorialul Holocaustului de la Drancy, centru istoric ce permite noilor generații să cunoască mecanismele care au condus la comiterea crimelor împotriva umanității.

Gratuit și accesibil tuturor, construit într-un perimetru de 2500 mp, pe cinci nivele, o expoziție permanentă, o sală de conferințe, mai multe săli de cursuri pedagogice, un centru de documentare, tehnologie touchscreen etc. Aici am avut ocazia unică de a întâlni în carne și oase o supraviețuitoare din lagărul de la Auschwitz, Ida Grispan ale cărei confesiuni m-au făcut să înțeleg că fiecare dintre noi avem datoria să promovăm toleranța, non-violența, să priveghem, pentru ca somnul rațiunii să nu mai nască monștri, pentru ca astfel de greșeli în istoria umanității să nu se mai repete, să nu mai permitem celor

care doresc să dețină puterea cu o mână forte să conceapă mijloace industriale de ucidere în masă cum au fost cele șase lagăre de exterminare:

1. Auschwitz – Birkenau
2. Treblinka
3. Chemno
4. Belzec
5. Sobibor
6. Maidanek unde și-au găsit sfârșitul șase milioane de victime.

Ultima etapă a atelierului a constituit-o prezentarea concluziilor și înmânarea diplomelor de participare.

Acest **Memorial de la Shoah** consider că este un remediu contra uitării și îți poate forma o imagine holistică a fenomenului **Holocaust**. Pentru mine a fost o experiență emoționantă prin tragismul evenimentelor evocate, dar în același timp m-am simțit privilegiată că am avut acces direct la „sertarele istoriei”.

Scopul acestui atelier nu a fost de comemorare, de trecere în revistă a unor evenimente, ci în primul rând de educare, dintr-o perspectivă optimistă pentru noile generații căci deviza Memorialului este :

„E necesar să înțelegem trecutul pentru a lumina viitorul.”

PAȘI MĂRUNȚI PRIN TEZAUROUL EUROPEI

Elena-Roxana IRINA - profesor-metodist Casa Corpului Didactic Neamț

La aproape opt luni de la demararea proiectului *Thesaurus-Treasury for Adult Education*, www.adult-education.ro, care și-a propus să promoveze educația interculturală în rândul adulților prin intermediul limbilor străine și a noilor tehnologii, partenerii au îndeplinit o parte din obiectivele stabilite.

Produsele finale: realizarea unei metodologii de predare în limba engleză și în limba maternă a tradițiilor și obiceiurilor locale ca terapie profilactică profesională pentru adulți, în realizarea unor suporturi de curs pentru adulți cu privire la valorificarea tradițiilor, cu

demonstrații, prezentări multimedia și componente lingvistice (fiecare curs va fi predat în limba engleză (nivel A2 -B1 -B2) și în limba națională ca limbă străină (nivel A1-A2), două soft-uri educaționale care vor conține suporturile de curs și vocabularul de bază folosit în suporturile de curs, web-site-ul proiectului, un film documentar cu și despre modul de realizare a proiectului, o serie de emisiuni TV online cu episoade care descriu fiecare competență formată, bloguri editate de fiecare instituție participantă, două seminarii internaționale, cursuri practice/aplicative, workshop-uri internaționale în timpul reuniunilor de proiect și 12 conferințe on-line, au început să intre în linie dreaptă.

Aceste produse vor fi realizate în comun de către parteneri, în cadrul proiectului.

Consortiul realizat la nivelul în vederea implementării proiectului în județul Neamț, de către Asociația *Magister Educationis* Neamț cu Casa Corpului Didactic Neamț, Inspectoratul Școlar Județean Neamț, Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț, Camera de Comerț și Industrie Neamț, instituții de învățământ din județul Neamț și alte asociații din județ, au făcut posibile derularea unor activități din care amintim: participarea la *Festivalul Brazilor Altfel*, organizat de Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț, Simpozion regional *Tezaurul tradițiilor românești*-parteneriat cu Casa Corpului Didactic Neamț, ISJ Neamț, Asociația Culturală Europeă Vaslui, Asociația Formare Studia Iași, Asociația *Kleine Schule*- cu ocazia zilei domnului Grundtvig, videoconferința din 17 ianuarie 2014, workshop online în 24 ianuarie și încă un workshop online în data de 31 ianuarie 2014.

Aceste videoconferințe și workshopuri online, au vizat dobândirea de noi competențe, pentru a putea derula proiectul, după cum urmează: folosirea LMS în cadrul cursurilor de formare, utilizarea Google Hangouts

și GCircles pentru realizarea videoconferințelor, demonstrații ale utilizării LMS, prezentarea primului suport de curs realizat de către Asociația *Magister Educationis* Neamț în colaborare cu Asociația *Europea Vaslui*, prezentarea instrumentelor de lucru pe platformă, prima versiune a LMS *Thesaurus*, aplicații on-line, prezentarea *Real Time Board*, clarificarea unor aspecte legate de reuniunile viitoare de proiect.

În perioada 2013-2015, se va derula acest parteneriat pentru învățare Grundtvig de către Asociația *Magister Educationis* Neamț, sub coordonarea internațională a Asociației Culturale Europeă Vaslui – România, împreună cu partenerii săi din Portugalia, Cipru, Turcia, Croația, Grecia și România, respectiv: *Agrupamento de Escolas de Vialonga* Portugalia, *ECDL* Cipru, *Kastamonu Milli Eğitim Müdürlüğü* – Turcia, *Udrženje obrtnika* grada Zagreba – Croația, *Laboratory For Graphics, Multimedia AndGis* – University Of Patras, Asociația *Magister Educationis* Neamț – România.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

DRAGI CÎTITORI,

Următorul număr al revistei ȘCOALA MODERNĂ va apărea în luna iunie 2014. Revista poate cuprinde lucrări din diferite domenii, cum ar fi: management educațional; metodologii instructiv-educative; parteneriate și proiecte; alternative educaționale; școală, cultură și tradiție; sprijin, suport și asistență educațională și psihologică; cercetări, studii etc.

Materialele vor fi trimise până la data de 20 iunie 2014, pe adresa alfa.ccdnt@gmail.com.

Cerințe de tehnoredactare:

- Se trimit doar documente WORD, de maximum 3 pagini, denumite cu titlul lucrării;
- Font Arial nr. 10
- Spațierea paragrafelor va fi de 1.0 rânduri
- Textul trebuie să fie redactat obligatoriu cu diacritice și să conțină la final numele și titlul
- didactic al autorului, școala și localitatea la care predă acesta.
- În cazul în care au fost folosite surse bibliografice, în mod obligatoriu acestea trebuie
- precizate la finalul materialului.

Publicație trimestrială editată de
Casa Corpului Didactic Neamț

Număr realizat de:

Ana Macovei bibliotecar C.C.D. Neamț
Elena-Roxana Irina – profesor-metodist al C.C.D. Neamț
Mihaela Popa – profesor-metodist al C.C.D. Neamț
Dorin Davideanu – informatician

Adresa redacției:
Piatra-Neamț, str. Petru Rareș, nr. 24
tel./fax: 0233223885
E-mail: alfa.ccdnt@gmail.com

ȘCOALA MODERNĂ - publicație trimestrială editată de C. C. D. Neamț
 Director: Lăcrămioara Secară
lacramioara.secara.ccdnt@gmail.com

Colectivul de redacție:

prof. metodist Elena -Roxana Irina- roxana.irina.ccdnt@gmail.com
 prof. metodist Lăcrămioara Tincă - lacramioara.tinca.ccdnt@gmail.com
 prof. metodist Gabriela Livia Curpănaru - gabriela.curpanaru.ccdnt@gmail.com
 prof. metodist Carmen Corlățeanu - carmen.corlateanu.ccdnt@gmail.com
 prof. metodist Mioara Roșu- mioara.rosu.ccdnt@gmail.com
 prof. metodist Mihaela Popa- mihaela.popa.ccdnt@gmail.com
 bibliotecar Ana Macovei - ana.macovei.ccdnt@gmail.com

Adresa redacției: Piatra-Neamț, str. Petru Rareș, nr. 24, tel. 0233-223885
 E-mail: alfa.ccdnt@gmail.com
 ISSN 2069 -4504

**Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate
 revine exclusiv autorilor.**